

Protocol festiu

Districte de les Corts

Protocol Festiu del Districte de les Corts

Edició i coordinació:

Ajuntament de Barcelona – Districte de les Corts

Consell d'Edicions i Publicacions de l'Ajuntament de Barcelona:

Jaume Ciurana i Llevadot, Jordi Martí i Galbis, Marc Puig i Guàrdia, Miquel Guiot i Rocamora, Jordi Joly i Lena, Vicente Guallart i Furió, Àngel Miret i Serra, Marta Clari i Padrós, Albert Ortas i Serrano, Josep Lluís Alay i Rodríguez, José Pérez Freijo, Pilar Roca i Viola.

Director de Comunicació i Atenció Ciutadana:

Marc Puig

Director d'Imatge i Serveis Editorials:

José Pérez Freijo

Coordinació de textos:

Antoni Serés

Comissió assessora:

Ton Brengaret, Amadeu Carbó, Xavier Cordomí

Fotografia:

Robert Ramos, www.robertramos.cat

Erin Bassa, @erin_infk

Diversos usuaris d'instagram

Disseny gràfic, maquetació, revisió lingüística i tipogràfica, correcció d'estil i impressió:

Fotoletra, S.A

© de l'edició: Ajuntament de Barcelona

© de les imatges: cadascun dels autors esmentats

Dipòsit legal: B.18359-2014

ISBN: Gratuït

www.bcn.cat/lescorts

El contingut d'aquest llibre no pot ser reproduït ni totalment ni parcial sense permís exprés de l'editor. Tots els drets estan reservats.

**Jo crec que traginar un capgròs,
fer un quatre de vuit o escriure un llibre
són actes culturals iguals.**

Avel·lí Artís Gener (“Tísner”)

Antoni Vives

Regidor de les Corts

El Protocol Festiu del districte de les Corts que teniu a les mans té per missió fixar els diversos cicles de festes populars que s'esdevenen al nostre districte. No es tracta de dotar-nos d'un cànon, sinó més aviat d'inventariar els diversos actes que componen els cicles de festes, per tal de tenir-ne una visió cohesionada i global. Durant els darrers anys hem donat molta importància a la cultura al nostre districte. De fet, hem mirat de convertir-la en un dels eixos fonamentals de treball de l'equip de govern amb l'ambició d'aproximar-la tant com ens ha estat possible a les persones a les quals servim. Totes les manifestacions culturals impulsades des del Districte han tingut la mateixa marca d'aigua: posar a l'abast de qui es mou la capacitat de l'ajuntament per donar espais, per proveir de recursos, per donar a conèixer. I així ho hem fet: des de convertir el vestíbul de l'edifici de la seu del Districte en una sala d'exposicions fins a implicar-nos en l'atracció a les Corts de manifestacions artístiques d'abast de tota la ciutat, passant per la recuperació de la memòria i la popularització dels nostres escriptors fonamentals, a les Corts hem estat moguts per les ganes de popularitzar al màxim totes les expressions de la nostra cultura.

És per això que donem tanta importància a aquest protocol, que ve a sumar-se als ja existents a la ciutat. Les Corts és un districte arrelat a la història del país, i ens va semblar que calia impulsar definitivament la publicació d'aquest document que, hi insisteixo, neix amb ganes de ser esmenat quan la mateixa cultura popular vagi imposant noves agendes i noves formes.

Autors de les fotografies

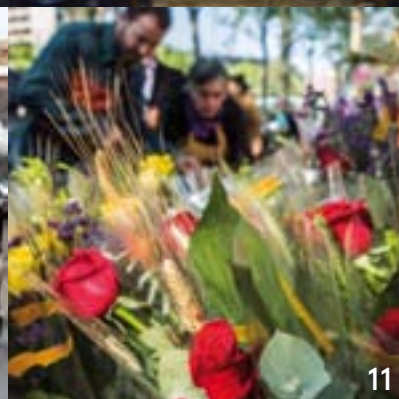
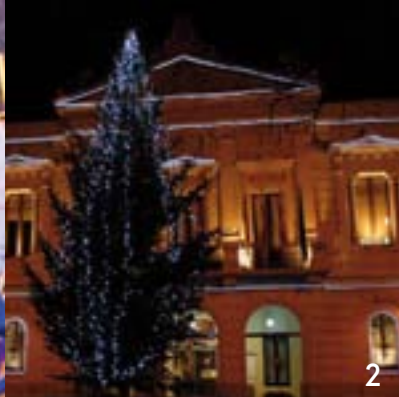
Robert Ramos: 1, 5, 8, 9, 11, 13, 15, 16

Districte de les Corts: 2, 3, 4, 6, 7, 12

Josep M. Bou: 10

@ tifi1920: 14

Sumari

Presentació	12	Pregó	39
Agraïments	13	Rua	41
Justificació	15	Enterrament de la sardina i espectacle de foc	41
Esquema descriptiu del calendari tradicional festiu de les Corts	15	3. CICLE DE LES FESTES MÒBILS	45
Claus d'interpretació del document	21	Corpus	47
Calendari tradicional de festes	21	Ou com balla	49
1. CICLE DE NADAL	23	Catifa de flors a la plaça de la Concòrdia	51
Cicle de Nadal	25	Processó	51
Pessebre popular i Mostra de diorames al Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes	25	4. CICLE DE L'ARBRE I LES FLORS	55
Pessebre de St. Ramon Nonat	25	Sant Jordi	57
Tió de Nadal	27	St. Jordi medieval al barri de St. Ramon	57
Trobada de corals	27	Roses i llibres	59
Fires de Nadal	29	Jocs Florals	59
Concert de Cap d'Any	29	5. CICLE DE LES FESTES DEL FOC I DE L'AIGUA	65
Cartes i patges reials	31	Sant Joan	67
Cavalcada	31	Foguera	67
Reis	33	Sant Pere	69
Sant Antoni	33	Foc i Rock	69
2. CICLE DE CARNAVAL	35		
Carnaval	37		
Truites	37		
Arribo	39		

---

6. CICLES DE LES FESTES MAJORS	
I DIADA NACIONAL	73
Sant Ramon	75
Festa Major de Sant Ramon	75
Diada Nacional: 11 de setembre	77
La Mercè	79
Festa Major del barri de la Mercè	79
Festa Major de les Corts	81
Seguici	83
Pregó	83
Correfoc unitari	85
Castellers	85
Ballada de sardanes	87
Puntaires	87
Castell de focs	89
Pastís de Festa Major	89
Bandes de música	91
7. CICLE DE TARDOR	97
Tots Sants	99
Nit d'ànimes	99
Tabalada	99
Espectacle de foc	101
8. LA IMATGERIA FESTIVA	103
1. Jaume II, el Just	105

---

2. Elisenda de Montcada	107
3. El Griu de Barcelona	109
4. Cavallot de Petras Albas	111
5. Joan Gamper	111
6. Avi del Barça	113
7. Jordi Blau	115
8. Mercè Grana	115
9. El Guardià de les Corts	118
Quadre resum imatgeria festiva	119
9. LES ENTITATS I ASSOCIACIONS	120
Grups i colles de cultura popular	120
Ass. Musical Banda	
Simfònica Catalana de les Corts	120
Banda de Música Pare Manyanet	120
Colla de Diables Els Bocs	
de Can Rosés	121
Colla de Diables i Timbalers d'Itaca	122
La Republi-k de l'Avern	122
Diables de les Corts	123
Entitats Culturals	124
ACTAC	124
Agrupació Sociocultural L'Esfera	124
Ass. Cultural Milenium de Teatre	125
Ass. Cultural Recreativa	125

Ass. Per l'Altre Cor Cremat	129	A. V. Sector Nord de Pedralbes	137
Coral Can Novell	126	A. V. Zona Universitària	137
Coral Concòrdia	126	Entitats comercials	138
Coral Escola Lavinia	127	Ass. de Comerciants, Empresaris i Professionals Illa de Sant Ramon	138
Coral Quòrum	127	Eix Comercial Sants – Les Corts	138
Escola Groc	127	Espai d'Art	139
Escola Música "A Tempo"	128	Ass. Concessionaris Mercat de les Corts	139
Grup de Teatre de les Corts	128	Entorn d'interès patrimonial	140
Inst. Cultural de les Corts (ICC)	128	Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes	140
Lapsus Teatre	129	10. PROTOCOL FESTIU DE LES CORTS	141
Orfeo de les Corts	129	La Comissió de Seguiment	141
Orquestra de Cambra d'Acordions	130	Criteris que cal considerar a l'hora d'ampliar-lo	142
Orquestra de Cambra Salvador Ribas	130	Implicacions de l'aprovació	143
Proarcart	131	Bibliografia	144
Societat Coral l'Espiga de les Corts	132	Webs d'interès	145
Associacions de Veïns	133	Blogs d'interès	145
A. V. Barri de la Mercè	133	Textos en castellano	147
A. V. Camp Nou	133	Text in english	155
A. V. Colònia Castells	134		
A. V. El Racó de Les Corts	134		
A. V. Les Corts	134		
A. V. Les Corts Noves	135		
A. V. Les Corts Sud	135		
A. V. i Comerciants Els Tres Jardins	135		
A. V. Pedralbes	136		
A. V. Sant Ramon	136		

A person in a white t-shirt is captured in the middle of throwing a large amount of multi-colored confetti into the air. The confetti is suspended in the air, creating a dynamic and festive atmosphere. In the background, a crowd of people is visible, some smiling and looking towards the person throwing the confetti. The setting appears to be an outdoor festival or event. The text "Protocol festiu" is overlaid in the center of the image.

Protocol festiu

Presentació

Aquest document és un articulat de convencions festives del Districte de les Corts de Barcelona, creat amb la voluntat d'esdevenir eina de suport i promoció de la cultura popular del barri. Alhora, vol recordar totes aquelles dones i homes que han contribuït amb la seva dedicació a fer possible que la diversitat folklòrica de l'antiga vila puguem mostrar-la avui a la resta de la ciutat de Barcelona, i també al món sencer.

En les pàgines que segueixen, l'equip de persones que hi hem participat pretenem divulgar les bones experiències que es recullen al Districte a partir de l'empenta amb què el veïnat festeja al llarg de l'any tot un seguit d'activitats culturals, associatives, gastronòmiques, religioses i d'altres que us convidem a compartir.

A fi de redactar el Protocol festiu del Districte de les Corts, l'equip d'especialistes que hi ha treballat ha tingut especialment en compte uns altres dos escrits de la ciutat que, per les seves estructures i continguts, han marcat les línies mestres que s'han seguit: el Protocol festiu de la Ciutat de Barcelona (2009) i el Protocol festiu de la Vila de Gràcia (2011), alhora que també ha estat indispensable tenir presents diversos protocols festius de ciutats com Solona, Tarragona, Terrassa i Vilafranca del Penedès, entre d'altres.

Pel que fa al present document de les Corts, s'ha creat a partir d'un primer esborrany de l'Antoni Serés i d'una revisió amb propostes i redaccions dutes a terme per Ton Brengaret, Amadeu Carbó i Xavier Corderó. També ha estat supervisat per les tècniques de l'Ajuntament de Barcelona Maribel Benito i Anna Mas, i a continuació, s'ha aprofitat el text a les entitats del barri perquè es tinguessin en compte els seus suggeriments. Finalment, el document fou aprovat pel Consell de Cultura, reunit el dia 10 d'abril de 2014.

Agraïments

Adela Agelet (A. V. Les Corts), Gemma Aguiló (La República de l'Avern), Glòria Alcón (Orquestra de Cambra Salvador Ribas), Laura Ballester (Colla de Diables i Timbalers d'Itaca), Pepa Bagés (Coral Quòrum), Carmen Bea (Ass. de Comerciants, Empresaris i Professionals Illa de Sant Ramon), Víctor Béjar (A. V. Colònia Castells), Mei Brengaret (Escola Groc), Dolors Camprubí (Grup de Teatre de les Corts), Anna Castellano (Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes), Josep Antoni Cera (A. V. Les Corts Sud), Sílvia Chocrón (Escola Música "A Tempo"), Ana Crespo (Banda de Música Pare Manyanet), Carme Coldecarrera (Espai d'Art), Jordi Corrius (Grup de Teatre de les Corts), Eric del Arco (Societat Coral l'Espiga de les Corts), Rosario Delgado (Coral Can Novell), Genís Domènech (Diables de les Corts), Josep Escofet (Eix Comercial Sants – Les Corts), Enric Estany (ACTAC Ass. de les Companyies de Teatre de l'Auditori de les Corts, i ICC Institució Cultural de les Corts), Francisco Ferrer (Ass. Musical Banda Simfònica Catalana de les Corts), Jordi Fuente (A. V. i Comerciants El Racó de les Corts), Dolors Gallego (Ass. Cultural Recreativa), Manuel García (A. V. de Pedralbes), Imma Garsaball (Orfeó de les Corts), Pilar Gimeno (Eix Comercial Sants – Les Corts), Míriam Gómez (Agrupació Sociocultural l'Esfera), Glòria Gutierrez (Orfeó de les Corts), Maite Larrégola (Coral Escola Lavinia), Delfí Llorens (A. V. Les Corts Noves), Ignacio López (Orquestra de Cambra Salvador Ribas), Montserrat Llucià (Lapsus Teatre), Marc Magrinyà (Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés), Joan Ramon Marbà (Coral Can Novell), Miquel Marroig (Coral l'Esfera), Josep M. Menéndez (A. V. Sant Ramon), Mn. Pere Montagut (Parròquia de Sta. Maria del Remei), Sergi Osete (Diables de les Corts), Jesús Otero (Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona OCAB), M. Dolors Parrilla (A. V. Les Corts Sud), Gonçal Perales (Coral Concòrdia), Manel Puebla (Ass. Cultural Milenium de Teatre), Joan Puente (A. V. i Comerciants El Racó de les Corts), Núria Querol (La República de l'Avern), Mn. Lluís Ramis (Parròquia de Sant Ramon Nonat), Salvador Ribas (Orquestra de Cambra Salvador Ribas), Elena Roger (A. V. Sector Nord de Pedralbes), Mercè de la Torre (Ass. Per l'Altre Cor Cremat), Harry la Torre (Espai d'Art), Maria Sánchez (Proarcart), Pere Serradell (A. V. Zona Universitària), Carlo Scoles (A. V. Camp Nou), Emilio Solanas (A. V. Barri de la Mercè), Toni Segarra (A. V. Barri de la Mercè), Joan Solé (Ass. Concessionaris del Mercat de les Corts), Carme Valle (A. V. i Comerciants Els Tres Jardins), Les Corts som poble, i també a Montserrat Canela, Josep M. Costa i Alba Serés i Pau Serés. Les nostres més sinceres gràcies a totes aquelles persones que de forma anònima han facilitat informacions per poder fer possible la realització d'aquest llibre.

Justificació

En el preàmbul del llibre del Protocol festiu de la Ciutat de Barcelona, la comissió redactora del document recomanava a tots els districtes de la ciutat la redacció de protocols específics per a cada territori. Aquest és precisament el cas del present recull de les Corts, el qual té com a objectiu fixar en el text els actes del calendari festiu tradicional i els de nova creació que es vagin consolidant en el futur als barris.

Així doncs, i seguint els suggeriments rebuts, l'elaboració d'aquest protocol tampoc no comportarà fossilitzar els actes ni les cerimònies que s'hi recullen, per la qual cosa la Comissió de seguiment del Districte de les Corts, alhora que fa un control de la identitat cultural tradicional de l'antic terme, tot prestant atenció al seu compliment, preveu la possibilitat de modificar, corregir o incloure noves propostes en un marc de consens i diàleg entre els agents implicats en la celebració de les festes populars i tradicionals catalanes del districte .

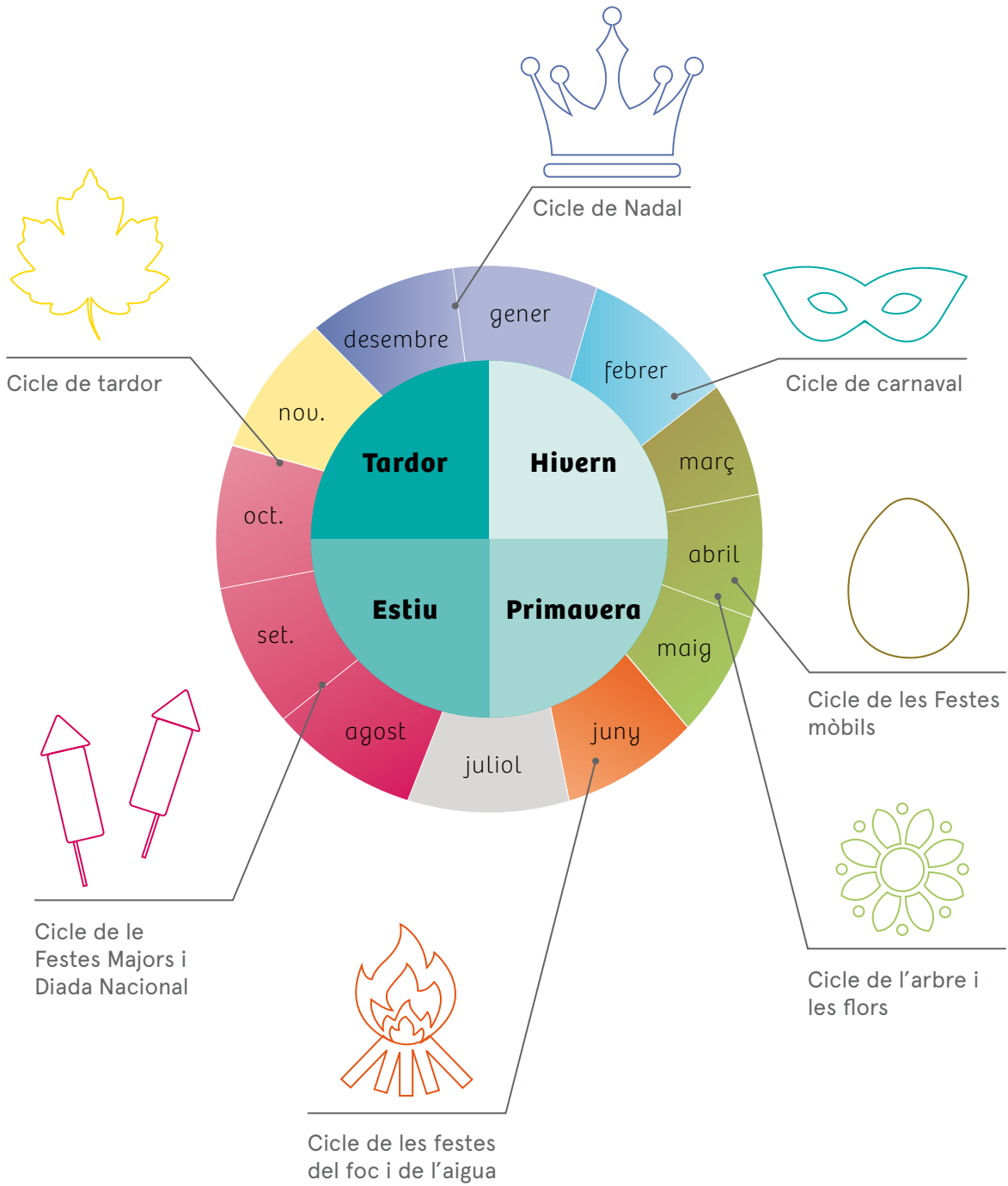
Esquema descriptiu del calendari tradicional festiu de les Corts

---

Intentar ordenar i classificar les festes del calendari festiu és una tasca abstracta. La proposta següent, però, pretén enumerar de forma cronològica les diades dins els cicles de l'any, amb l'objectiu d'ajudar a descobrir de forma visual les interaccions que hi ha entre elles. Ara bé, en observar-les cal tenir present, com a punt de partida, que les festes són totes regides o bé pel sol o bé per la lluna, veritables eixos motors de l'activitat humana.

Pel que fa a la presentació de l'esquema festiu de les Corts, iniciem la descripció a partir del cicle de Nadal, que cavalca entre els mesos de desembre i gener, i continuem correlativament amb les altres festes i cicles festius del calendari de la resta de l'any, com si seguíssim en l'esquema el sentit de les agulles d'un rellotge.

Solstici d'Hivern

Solstici d'Hivern 21 de desembre	Desembre	Cicle de Nadal
		Pessebre popular i Mostra de diorames Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes
		Pessebre de Sant Ramon Nonat
		Tió de Nadal
		Trobada de corals
		Fires de Nadal
	Gener	Nadal (25 de desembre)
		Cap d'any (1 de gener)
		Concert de Cap d'Any
		Cartes i patges reials
		Cavalcada de Reis
	Febrer	Reis (6 de gener)
		Sant Antoni (17 de gener)
		Cicle del Carnaval
		Dijous Gras o Llarder (Festa mòbil)
		Truites (dijous de carnaval)
		Cap de setmana de Carnaval (Festa mòbil)
Arribo (divendres de carnaval)		
Pregó (divendres de carnaval)		
Rua (dissabte de carnaval)		
Dimecres de Cendra (festa mòbil)		
Enterrament de la sardina i espectacle de foc (dimecres de cendra)		

Equinocci de Primavera

18

Protocol festiu de Les Corts

Equinocci de Primavera
21 de març

Març/Abril

Cicle de les festes mòbils

(Quaresma, Setmana Santa, les dues Pasques i Corpus)

Diumenge de Rams

Dijous Sant

Divendres Sant

Dissabte de Glòria

Diumenge de Pasqua Florida

Dilluns de Pasqua Florida

Dijous de Corpus

Ou com balla

Diumenge de Corpus

Catifa de flors

Processó

Abril

Cicle de l'arbre i les flors

Sant Jordi (23 d'abril)

Festa medieval al barri de Sant Ramon

Roses i llibres

Maig

Jocs Florals

Solstici d'Estiu i Equinocci de Tardor

Solstici d'Estiu 21 de juny	Juny	Cicle de les festes del foc i de l'aigua
		Revetlla de Sant Joan (23 de juny)
		Foguera
		Revetlla de Sant Pere (28 de juny)
		Foc i Rock
Equinocci de Tardor 23 de setembre	Agost/ Setembre	Cicle de les Festes Majors i Diada Nacional
		Festa Major de Sant Ramon (31 d'agost)
		Diada Nacional (11 de setembre)
		Mar de Déu de La Mercè (24 de setembre)
		Festa Major del barri de la Mercè (24 de setembre)
	Octubre	Festa Major de les Corts (M. de Déu del Remei. 2n diumenge d'octubre)
		Seguici (1r diumenge d'octubre)
		Pregó (1r diumenge d'octubre)
		Correfoc
		Castellers
		Ballada de sardanes
		Puntaires
		Castell de focs
		Pastís de Festa Major
Bandes de música		
	Cicle de tardor	
	Revetlla de Tots Sants (31 d'octubre)	
	Nit d'ànimes	
	Tabalada	
	Espectacle de foc	

Claus d'interpretació del document

Les festes i celebracions exposades en aquest llibre s'agrupen en dos apartats: les Festes i celebracions descrites (d'ara en endavant AD) i les Festes i celebracions protocol·litzades (d'ara en endavant AP). Pel que fa a les del primer grup, estan redactades en el text present en forma de seqüències, essent no regulable la composició de cadascun dels actes que les integren. Respecte del segon grup, però, cadascun dels actes de les festes necessita, de cara a la seva realització, una protocol·lització del conjunt de les activitats que les integren, perquè així puguin desenvolupar-se seguint un ordre consensuat per part dels agents implicats.

ACTE
DESCRIT

ACTE
PROTOCOL·LITZAT

Calendari tradicional de festes

Per explicar les festes de l'any, res millor que seguir com a ordre cronològic els mesos del calendari, és a dir, un dia rere l'altre. Ara bé, com ja s'apunta en l'esquema descriptiu del calendari tradicional festiu de les Corts, comencem la classificació amb el Cicle de Nadal, el qual celebrem entre els mesos de desembre i gener, per continuar amb la resta de cicles, festes i diades, amb la intenció de divulgar-les, respectar-les i, si cal, mirar d'adaptar-les als nous temps, però tenint present un protocol d'actuacions en què els criteris acordats amb consens per la comunitat del districte estimulin l'equilibri entre la tradició i la regeneració de les festes.

1

Cicle de Nadal

*Ara ve Nadal,
menjarem torrons,
i amb la guitarra cantarem cançons.*

El cicle festiu nadalenc se celebra en l'època de l'any en què la natura sembla adormida i el fred convida a estar-se vora les estufes. El solstici d'hivern ens anuncia l'arribada de les llargues nits, quan les xemeneies de les cases no paren de treure fum, tal com ho fan a taula els plats calents. Les festes de Nadal són dates de retrobament familiar, de menjar escudella i carn d'olla, de fer *cagar el tió*, de muntar *pessebres* i, entre altres activitats, d'anar de *fires*.

Pessebre popular i Mostra de diorames al Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

El pessebre és una representació popular del misteri de Nadal que es fa a les cases i en altres indrets, com ara el monestir de Pedralbes, on precisament l'Associació de Pessebristes de Catalunya presenta cada any un pessebre popular que s'inaugura a mitjan desembre i es desmunta per la festivitat de la Candelera, seguint la tradició. Tot l'any, la mateixa associació exposa al monestir una destacada col·lecció de diorames que recullen diverses escenes de la vida de Jesús. Tota una mostra d'art tradicional!

AD

Data: Nadal

Lloc: Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Organització: Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Pessebre de Sant Ramon Nonat

Des dels anys 90, el Sr. Francesc Lucena i un equip de col·laboradors construeixen un pessebre amb materials reciclables que fa més de 30 m² i que cada edició canvia de distribució. Il·luminat amb bombetes, s'hi pot trobar el castell d'Herodes, l'establia, rius i fonts amb aigua corrent, l'anunciació de l'àngel als pastors, els Reis d'Orient, el naixement amb l'adoració dels pastors...

AD

Data: Nadal

Lloc: Parròquia de Sant Ramon Nonat

Horari: de 10 a 12 h i de 18 a 20 h

@_joansole

@martarent

@aitor_benavente

Tió de Nadal

Una cerimònia que fa Nadal és fer *cagar el tió*. L'origen de la tradició prové del culte antic a un objecte que ajudava a fer més suportables les nits d'hivern. Aquest amulet protector no era altra cosa que un tros de fusta seca a punt de ser cremat a la llar de foc que, possiblement, amb les seves siluetes, generava comentaris familiars entranyables. D'aquí que pels voltants del dia de Nadal la tradició de fer *cagar el tió* es renova cada any, no tan sols a les llars familiars sinó també en carrers cèntrics, on el ritual segueix el guió popular d'apropar-se amb un bastó i, al compàs de la cançó, picar el tió tot desitjant aixecar la manta que el cobreix i mirar quina sorpresa hi ha.

AD

Data: desembre

Lloc: Casal de Barri de la Mercè, pl.Can Rosés, parc de les Infantes, plaça de la Concòrdia

Organització: a càrrec de diverses entitats i eixos comercials del Districte

Trobada de corals

A l'església del monestir de Pedralbes té lloc, la tarda d'un diumenge previ a les festes de Nadal, la *Trobada de corals de les Corts*, on els grups interpreten per a l'ocasió un variat repertori musical que inclou peces del cançoner popular i, també, dels grans compositors. Les corals, en finalitzar les seves interpretacions vocals, interpreten una darrera peça conjunta.

AD

Data: desembre

Lloc: Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Organització: Districte de les Corts

Participants: Orfeó de les Corts, Coral Quòrum, Coral Escola Lavínia, Tempus Musici Cor de Cambra, Coral Concòrdia i Societat Coral L'Espiga de les Corts

@_floratorrents

@_frostingsweets

@_floratorrents

@_floratorrents

@treschic1203

@bcnmonamour

Fires de Nadal

Dins del calendari litúrgic, l'Advent és el període de preparació per al Nadal, i és també el tret de sortida de moltes fires nadalenes que tenen com a objectiu comercialitzar alguns dels productes que transformaran el caliu de les llars. Al barri de les Corts, durant els dies previs a les festes se celebra una *Fira de Nadal*, on els visitants poden trobar en paradetes al carrer treballs artesanals, guarniments nadalencs i creacions artístiques que complementen la rica oferta de comerços de què disposa el barri.

AD

Data: novembre - desembre

Lloc: Plaça del Monestir, avinguda Diagonal

Organització: a càrrec de diverses entitats del Districte

Concert de Cap d'Any

*On hi ha música,
no hi pot haver dolenteria.*

Gràcies a la bona música, trobem a les Corts una manera d'entrar amb bon peu en l'any nou que tot just comença. Perquè, de forma sensible, els concerts musicals ens ofereixen la possibilitat d'un primer retrobament comunitari dins del calendari festiu per tal de repartir entre els veïns, enmig de les cançons del concert, petons i abraçades per desitjar les millors intencions per a tothom en el *Ninou*.

AD

Data: gener

Lloc: Auditori AXA

Organització: Districte de les Corts

Participants: bandes i corals del Districte

Cartes i patges reials

Els dies anteriors a l'arribada dels Reis de l'Orient cal fer molt bé els deures. Ep, no val a badar! Per això, els nens i nenes del districte s'apropen als carterers reials per fer-los arribar les seves peticions. Les trameses de comandes són importants i d'aquí que, amb aquesta voluntat, diversos eixos comercials de les Corts facilitin als patges reials i als infants del barri que en places, carrers i jardins urbans s'engalanin tarimes perquè els missatgers reials puguin recollir les cartes i escoltar la quitxalla.

AD

Data: desembre - gener

Lloc: Can Bruixa, plaça Comas, plaça Concòrdia, L'Illa Diagonal, El Corte Inglés Diagonal, av. Sant Ramon Nonat i El Racó de les Corts

Organització: a càrrec de diverses entitats i eixos comercials del Districte

Cavalcada

Amb la voluntat d'escalfar motors, a les Corts existeix la tradició de fer el tafaner i anar a veure, les vigílies del dia 5 de gener, la *presentació de les carrosses reials* que, en família, els veïns van a contemplar en el lloc del barri on són exposades. Fan goig i són molts els que estan nerviosos de veure-les circular pels carrers, amb la presència dels estimats Melcior, Gaspar, Baltasar i tota una comitiva de patges.

Des de principis dels anys setanta, els Reis arriben puntuals amb carrosses a les Corts. Són rebuts per les autoritats del Districte a la plaça Comas a les 17 h. Després de diversos parlaments, Ses Majestats puguen a les carrosses reials per fer una cavalcada pel barri. Ei, i en acabar el recorregut..., cap a casa, a esperar els regals de l'Orient!

AD

Data: 5 de gener

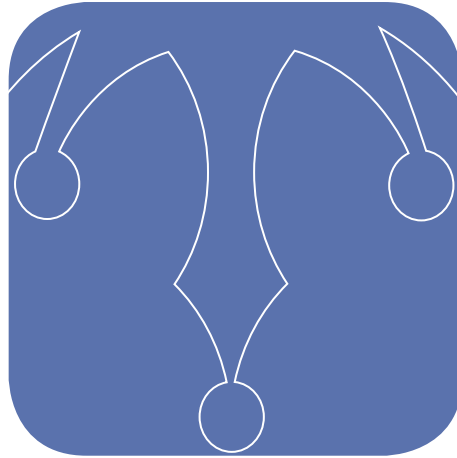
Lloc: Plaça Comas i itinerari per places i carrers. Inici a la plaça Comas i final als jardins de Can Mantega. Recorregut per carrers de l'Eix Comercial Sants-les Corts i l'avinguda Sant Ramon

Organització: Associació Cultural Vallespir

@nachotorrent1

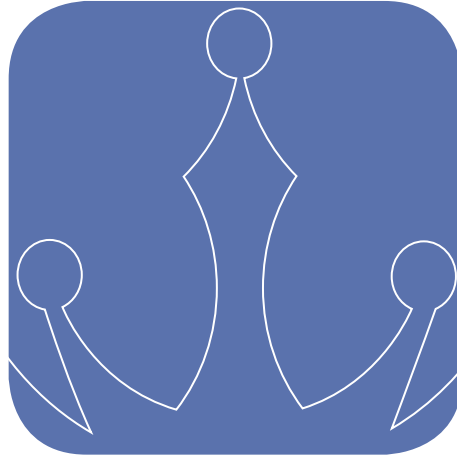
@ferranf75

@aridum

@b4lduf4

@robertramosfoto

Reis

*Els Reis de l'Orient
porten coses, porten coses.
Els Reis de l'Orient
porten coses a la gent.*

És la data del cicle de Nadal més somiada per la mainada i, alhora, també per un nombre important d'adults, oi que sí? Ara bé, si la jornada de Reis és desitjada per jugar amb les joguines, la vigília, el dia 5, encara ho és més! Perquè, amb l'arribada de les cavalcades reials, als nens i nenes el cor els batega fora de lloc només de pensar en els Reis i els regals. Sempre, però, que els paquets no siguin de carbó!

Sant Antoni

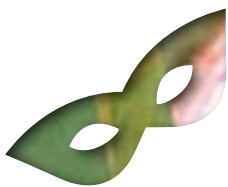
Considerat patró dels animals de peu rodó, és anomenat de forma popular com el sant dels rucs, dels ases o del porquet, i per això, la imatge del sant ens el representa amb un garrinet al costat. És una festa que ha generat una diversitat de manifestacions culturals arreu dels Països Catalans, com ara: els Tres Tombs al Principat, els Foguerons a les Illes Balears o les Santantonades al País Valencià.

Data: dissabte següent al 17 de gener
Lloc: Plaça Concòrdia
Organització: Parròquia de Santa Maria del Remei

2

Cicle del Carnaval

Carnaval

AP

*Al carnaval,
tot s'hi val!*

La recuperació de les llibertats democràtiques i les obligacions laborals han fet variar l'esquema tradicional de les festes del Carnaval, concentrant part dels actes durant el cap de setmana. Les fórmules de celebració del Carnestoltes canvien en cada indret del país però, en general, parteixen d'una mateixa estructura festiva, en què el Rei Carnestoltes es passeja pel carrer, convida a ballar, a menjar i a... moltes coses més. Quines? Ep!... (deixem-ho aquí). La mala vida, però, li acaba passant factura, amb la mort del Rei per un cúmul d'excessos que provoca plors escandalosos mentre es llegeix un testament i es cremen les despulles reials en l'*enterrament de la sardina*.

Data: festa d'influència lunar, mòbil en el calendari de l'any

Truites

Una menja comunitària que ha arrelat durant el període carnavalesc és el *concurs de truites*. I és que sempre ve de gust poder compartir en bona companyia un original sopar que té com a plat fort la menja de truites. Quins en són els ingredients? Doncs fàcil, veritat? Ou i... alguna cosa més que els mestres i les mestresses dels fogons hi afegeixen amb un punt de sal, un pensament de pebre i alguna cosa més. Ah, és secret de cuiners!

Pel que fa a les propostes, el jurat del concurs, coordinat pel Casal de Joves de les Corts, té en consideració tres premis, que són els següents: a la truita més gustosa, a la més gran i a la més original.

Data: dijous de Carnaval

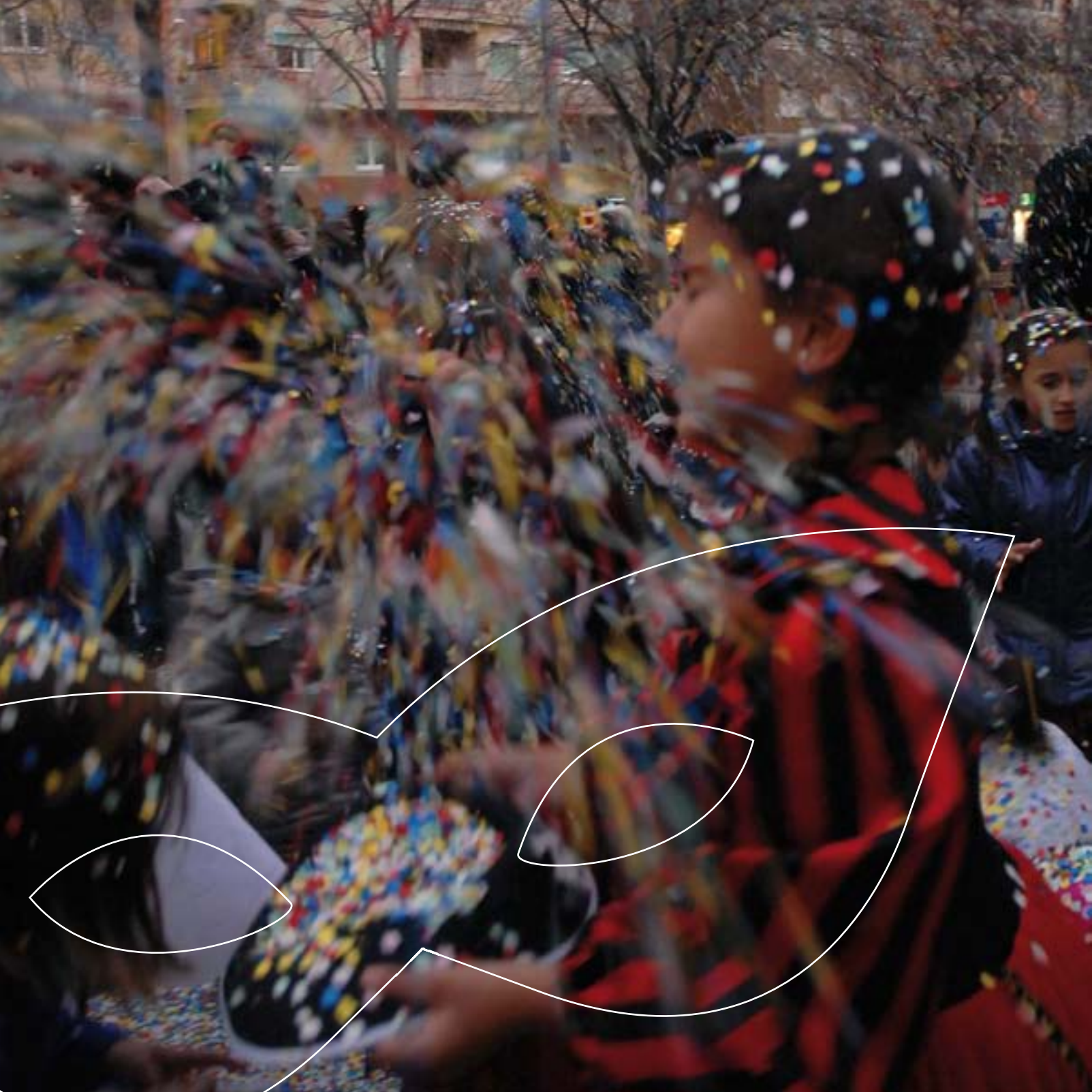
Lloc: Casal de Joves de les Corts

Organització: Casal de Joves i Grup Mou-te

AD

Arribo

Rebre tot un personatge com el Rei Carnestoltes sempre engresca grans i petits. Agradra la seva presència festiva, per la qual cosa el veïnat surt al carrer a rebre'l amb tots els honors en l'acte de l'*arribo*. És la primera activitat multitudinària del Carnaval, que per uns dies transformarà els colors de la vida del barri. Les disfresses, l'animació, la música, una *guerra de confetis* i un espectacle de foc estan garantits.

AD

Data: divendres de Carnaval

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

Participants: Diables de les Corts. En algunes edicions hi participen altres entitats culturals del Districte

Pregó

El discurs del Carnestoltes porta cua perquè amb les seves paraules punyents les engalta a tort i a dret. Els assistents a la xerrameca paren bé l'orella ja que el Rei en diu de grosses com l'alçada d'un campanar que fan posar de vermell a més d'un polític, comerciant o famosos. N'hi ha per escoltar-lo atentament i sucari-hi pa ja que diu veritats com a pans!

AD

Data: divendres de Carnaval

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

Participants: plataforma d'entitats infantils i juvenils de les Corts. En algunes edicions hi participen altres entitats culturals del Districte

Rua

Un dels actes més participatius de l'any és la *rua del Carnaval*, que té com a particularitat una cercavila vistosa per places i carrers de les Corts. A la rua hi ha mil i una comparses, colles, grups, carrosses..., que un jurat observa amb atenció per premiar la creativitat i l'originalitat dels participants. Després, hi ha el lliurament de guardons i, finalment, la gresca s'acaba amb una xocolatada popular que fa llepar-se la punta dels dits a grans i xics. Com a singularitat, en els anys parells la rua surt de la plaça Comas i s'acaba a Sant Ramon, i en els anys senars surt dels jardins de Bacardí fins a arribar a Can Rosés.

Data: dissabte de Carnaval

Lloc: Itinerari per places i carrers

Organització: Districte de les Corts

Participants: entitats i equipaments culturals

Enterrament de la sardina i espectacle de foc

Està clar que la gresca desbordant, al final, té conseqüències greus en termes de salut! D'aquí que amb l'acte d'*Enterrament de la Sardina* l'efímer regnat del Rei Carnestoltes acaba amb un incendiari *Espectacle de Foc* per entrar i donar pas dintre del calendari festiu de l'any al cicle reflexiu i d'abstinències que és la Quaresma. Toca fer bondat, la Vella Quaresma ens ho recordarà. Ah, dins de l'acte també s'organitza una sardinada popular oberta a tothom. Boníssima, per sucar-hi pa!

Data: dimecres de Cendra

Lloc: Plaça Comas

Organització: Diablers de les Corts. En algunes edicions hi participen altres entitats culturals del districte

 Josep M. Bou

 @ccperequart

 Josep M. Bou

 @ccperequart

 Josep M. Bou

3

Cicle de Les festes mòbils

El calendari litúrgic cristià és molt complex, ja que comprèn tot l'any i té diferents cicles, però només el període que va de les festes de Carnaval a Corpus (és a dir: Carnaval, Quaresma, Setmana Santa, les dues Pasqües i Corpus) és mòbil en el calendari perquè, en cada edició, la primera lluna de la primavera condiciona les dates de les celebracions. D'aquí que sovint, en arribar-hi, fem comentaris del tipus: 'Enguany sí que cau d'hora (o... tard) Corpus!'.

*Per Corpus,
festa i ginesta.*

El dia de *Corpus Christi* (que en llatí vol dir el *cos de Crist*) és considerat com una de les tres festes religioses més solemnes del calendari catòlic, conjuntament amb Nadal i la Pasqua. La festa se celebra durant l'estació de la primavera, precisament quan la natura és plena de flors i de vida, i d'aquí que es facin pels carrers *catifes florals*, que a les fonts dansi *l'ou com balla* i que s'organitzi la *processó* en què es treu la custòdia del Santíssim, acompanyada d'un seguici en què trobem les autoritats eclesiàstiques i les agrupacions de les Corts.

Data: festa d'influència lunar, mòbil en el calendari de l'any.

Ou com balla al Monestir de Pedralbes

Al nucli antic de Barcelona, en el segle XVI ja es feia ballar l'ou al claustre de la catedral. Té com a característica que és buit en el seu interior, i és col·locat sobre el raig d'aigua d'un brollador d'una font, on giravolta sense caure. Màgia? Poesia? Potser per tot això i per altres coses més, en l'actualitat són diversos els indrets de la ciutat de Barcelona on per Corpus hi ha diversos ous que ballen a les fonts. El claustre del monestir de Pedralbes és un espai acollidor per continuar amb la tradició de l'*ou com balla*.

AD

Data: dijous de Corpus

Lloc: Claustre del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Organització: Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Ou com balla al Centre Cívic Can Deu

A la finca modernista de les Corts que havia estat propietat de la família Can Deu i que des de l'any 1986 es va convertir en un centre cívic, està en funcionament a la font del pati de l'equipament cultural, durant el Corpus, l'*ou com balla*, el qual, per a l'ocasió, està envoltat de composicions florals que ajuden a fer vistosa l'acció festiva.

AD

Data: dijous de Corpus

Lloc: Centre Cívic Can Deu

Organització: Districte de les Corts

@dgperis

@xauitram

Catifa de flors a la plaça de la Concòrdia

Un dels actes centrals de la diada de Corpus és la processó, que com a tradició passa per damunt d'estores florals que diferents persones i associacions han preparat amb antelació. Les catifes de flors són tot un simbolisme amb el qual els humans imitem la natura, que en aquesta època de l'any es desborda de flors de tots els colors, essent antigament la ginesta la més singular. Les estores contribueixen a embellir el carrer i a crear un espai excepcionalment perfumat, amb obres d'art efímer damunt el terra.

AD

Data: diumenge de Corpus

Lloc: Voltants de la parròquia de Santa Maria del Remei

Organització: Parròquia de Santa Maria del Remei

Processó

Des dels orígens de la processó religiosa del Corpus, en el segle XIV, la festa ha anat integrant una sèrie d'elements, alguns cops provinents de cultes agraris, que convenientment cristianitzats, han donat peu a un dels espectacles de carrer més tradicionals. A les Corts, el diumenge següent al dijous de Corpus, i davant de la parròquia de Santa Maria del Remei, hi ha el costum de confeccionar *catifes de flors* a la plaça de la Concòrdia a partir de les 6 del matí. A les 12 h, a l'església es fa la missa solemne, a les 13 h l'adoració de l'Eucaristia, i finalment a les 18 h la *processó*.

AD

Data: diumenge de Corpus

Lloc: Parròquia de Santa Maria del Remei i voltants

Organització: Parròquia de Santa Maria del Remei

 @alfrerix

 @juanpedrou

 @hiperactivat

 @dgperis

 @ramonbassas

@xixum

4

Cicle de l'arbre i les flors

Sant Jordi

AP

*Sant Jordi arribat,
surt la cuca del forat.*

Sant Jordi fou pagès i, segons una llegenda del segle XIII, va alliberar una princesa que un drac retenia. La lluita va ser ferotge i va acabar amb esgarrapades. D'aquella feta, la noblesa feudal el va veure com un heroi, i fou escollit com a patró de cavallers. Ara bé, els reconeixements no acaben aquí, ja que a finals del segle XIX a Catalunya fou proclamat com el patró nacional.

Sant Jordi medieval al barri de Sant Ramon

A l'avinguda de Sant Ramon Nonat es tradició celebrar una festa medieval per la diada de Sant Jordi, en la qual es rememoren els temps del sant patró de Catalunya. Entre les activitats festives de la jornada hi ha tallers adreçats als infants, espectacles musicals, jocs i l'aparició de dracs, així com altres sorpreses i fantasies de caire històric que tenen com a espai d'actuació els voltants de la parròquia de Sant Ramon.

AP

Data: 23 d'abril

Lloc: A.V. Sant Ramon

Organització: Comissió d'entitats, serveis i equipaments del barri de Sant Ramon

Roses i llibres

L'encant de regalar la rosa i el llibre en aquesta diada parteix d'òrigens diferents. En el segle XVII al pati del palau de la Generalitat de Catalunya hi havia una fira de roses freqüentada pels enamorats, i d'aquí ens ve la rosa de l'amor. En canvi, l'estimació pel llibre és més recent, ja que neix el 1926, en acordar la commemoració de la mort de dos escriptors, William Shakespeare i Miguel de Cervantes, que, casualment, van morir el 23 d'abril, com també succeí posteriorment amb Josep Pla. Pel que fa a les Corts, al llarg de la diada de Sant Jordi es fa visible l'ambient festiu en places, carrers i els diversos eixos comercials amb la venda de roses i llibres.

AD

Data: 23 d'abril

Lloc: Avinguda Diagonal

Organització: Esplais, llibreries i floristes del Districte

Jocs Florals

*Viola d'argent,
Englantina d'or i
Flor natural.*

(nom dels guardons dels Jocs Florals)

Els Jocs Florals són certàmens literaris als quals en un inici concorrien els trobadors i poetes en l'Edat Mitjana, primerament a Tolosa, i després, a Barcelona, fins a arribar a les darreries del segle XV. Més endavant, el 1859, es van tornar a instaurar a la ciutat, i s'hi atorgaven premis a la millor poesia d'amor, patriòtica i religiosa. La celebració dels Jocs Florals en el transcurs de la història ha viscut alts i baixos, però ha sembrat una llavor cultural que ha donat peu a infinitat de concursos arreu del país, com el que des de l'any 1976 es convoca a les Corts. A més, des de l'any 1986 tenen lloc els Jocs Florals Escolars, organitzats pel Centre de Recursos Pedagògics de les Corts, mentre que el Centre d'Higiene Mental de les Corts n'organitza uns d'específics des de l'any 2003.

AD

Data: mes de maig, coincidint amb la Setmana de la Poesia

Lloc: Can Deu i seu del Districte

Organització: Districte de les Corts

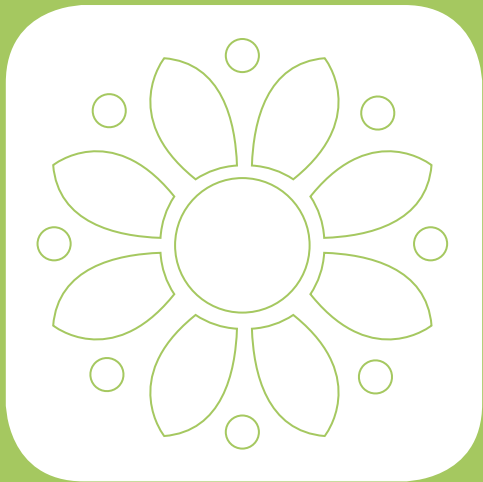
 @ignasi51

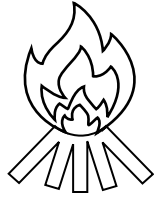

5

Cicle de les festes del foc i de l'aigua

Sant Joan

*La nit de Sant Joan,
la més curta de l'any.*

És la nit del solstici d'estiu, celebrada en honor del sol i dedicada a sant Joan. És una revetlla popular que se celebra al voltant d'una foguera, en la qual es crema tot el que és vell. És una nit propícia per fer sortilegis, rituals d'aigua, per endevinar el futur... Es diu que saltar per damunt de les brases evita el mal d'ossos, i que endur-se un tió recremat de la foguera protegeix la llar durant tot l'any. Diuen... El que sí que queda clar, però, es que a la revetlla no hi poden faltar la coca, el ball, el foc, els petards i el beure fresc.

Foguera

El foc ha estat des de sempre símbol de vida per a la humanitat. Els antics pobladors ja el veneraven a través de rituals i creences. I precisament, una d'aquestes tradicions ens ha arribat adaptada fins avui. Quina? Doncs, la celebració del solstici d'estiu, que, transmesa de generació en generació, consisteix, entre altres propostes, a encendre de forma comunitària fogueres en places i carrers la nit del 23 de juny, la més curta de l'any! Pel que fa a les Corts, diversos portadors del barri van a buscar a la plaça de Sant Jaume la Flama del Canigó, que servirà per encendre el foc i iniciar la festa de forma col·lectiva.

AD

Data: 23 de juny

Lloc: Diversos espais del barri de la Mercè i del barri de les Corts

Organització: Diferents entitats del Districte

 @alexedo

 @biguicuaughn

 @hipomax

 @jordicohen

Sant Pere

AP

*Els focs de Sant Pere se salten pel darrere,
i els de Sant Joan se salten pel davant.*

Se'l coneix de forma popular com el príncep dels apòstols, ja que fou un dels homes que més confiança inspiraven a Jesús. En vida, el sant rebé l'encàrrec de ser el primer papa de l'Església. Des de llavors, simbòlicament, l'hagiografia ens el representa amb unes claus que obren el cel; d'altra banda, és conegut també com a "pescador d'homes", perquè abans d'esdevenir apòstol es guanyava la vida a la mar com a patró de barca.

Foc i Rock

Amb l'arribada l'any 1977 de la democràcia, el calendari festiu va modificar algunes tradicions, essent la revetlla de Sant Pere una de les que va ressentir-se'n més. La proximitat a Sant Joan, amb la celebració del solstici d'estiu, va provocar que es deixés de fer en la majoria dels municipis, tret dels casos puntuals en què coincidia amb la Festa Major. Pel que fa a les Corts, des de l'any 1999 s'organitza el Fock i Rock, que és un correfoc i una tabalada de les colles de percussió i foc del barri pel casc antic, per després realitzar concerts a plaça.

AD

Data: 29 de juny

Lloc: Plaça Concòrdia

Organització: Plataforma d'Entitats Infantils i Juvenils de les Corts

Participants: Diables de les Corts, Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés i La Republi-k de l'Avern

 @diablesdelescorts

 @nciuit

 @biguicvaughn

 @saludcasablancas

 @jribascar

@jordicohen

@jordicohen

@alexedo

6

Cicle de les Festes Majors i Diada Nacional

*Sant Ramon tapat,
segur aigua.*

És conegut també amb el sobrenom del sant "nonat"; aquesta denominació li va venir perquè (malgrat que porti a confusió) va ser tret amb vida! És clar que, malauradament, la seva mare no va poder sobreviure al part i, de la fatalitat, el gremi de les llevadores el té per bon patró, per la qual cosa hi ha la tradició que s'hi encomanen les dones que estan a punt de parir.

Festa Major de Sant Ramon

Des de fa poc, i al voltant de la parròquia que a les Corts hi ha dedicada al culte del sant, els veïns han anat recuperat la Festa Major, que durant els anys 1990 a 1997 va experimentar una notable crescuda. Després d'un parèntesi ha tornat amb força i s'hi poden trobar activitats de tota mena: jocs infantils, àpats comunitaris, balls i... un "chupinazo". I és que per Sant Ramon l'estiu encara cueja!

AP

Data: 31 d'agost i 1 de setembre

Lloc: Avinguda Sant Ramon Nonat

Organització: Associació de Comerciants, Empresaris i Professionals Illa de Sant Ramon i Club de Petanca Sant Ramon

Diada Nacional: 11 de Setembre

*Al fossar de les Moreres
no s'hi enterra cap traïdor;
fins perdent nostres banderes
serà l'urna de l'honor.*

(Frederic Soler "Pitarra")

El dia 11 de setembre de l'any 1714 caigué Barcelona davant les tropes de Felip V durant la guerra de Successió, la qual cosa va representar la pèrdua de les llibertats de Catalunya. En l'actualitat, cada 11 de setembre se celebra la Diada Nacional de Catalunya arreu del país, en record de la desfeta, tot reivindicant la recuperació de les llibertats perdudes fa 300 anys i amb la voluntat de poder construir una nova societat més justa i democràtica. Pel que fa al districte de les Corts, en l'actualitat la vigília de la Diada es fa un acte institucional davant la seu de l'Ajuntament amb el lliurament de flors, parlaments i cants patriòtics.

Data: 10 de setembre

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

La Mercè

AD

*Dels captius Mare i Patrona,
puix del Cel ens heu baixat:
Princesa de Barcelona,
protegiu vostra ciutat.*

(Mossèn Jacint Verdaguer)

La llegenda explica que la Mare de Déu va baixar del cel amb uns quants àngels i va anar a visitar el rei Jaume per mirar de fundar un orde de monjos cavallers amb la voluntat de redimir els cristians que eren capturats pels sarraïns. Arran de la conversa, fundaren l'orde de la Mercè, i es veu que no hi havia temps per perdre i molta feina a fer! Enllestides les obres de la basílica de Barcelona, s'explica, però, que encara va tornar a venir tres vegades més per supervisar els acabats de l'església.

Festa Major del barri de la Mercè

Els dies propers al 24 de setembre, el barri de la Mercè de les Corts celebra la seva particular Festa Major que, al seu torn, coincideix amb la Festa Major de la ciutat de Barcelona. Hi ha tota mena d'activitats, com ara: jocs, concursos, sopars de germanor, cinema a la fresca, concursos gastronòmics, berenars infantils i altres entreteniments que ajuden a fomentar la convivència veïnal.

Data: 24 de setembre i vigílies

Lloc: Torrent de les Roses i altres carrers de la zona

Organització: A.V. Barri de la Mercè

Festa Major de les Corts

AP

Alegria, que és Festa Major.

Alegria, encetem la bóta del racó.

(La Trinca)

El segon cap de setmana del mes d'octubre, moltes poblacions dediquen a la Mare de Déu del Remei festes on trobem ofrenes en honor seu. Un dels costums populars que destaca al voltant d'aquesta advocació és el de posar damunt del cos de senyores en estat de bona esperança una cinta de seda, ja que diuen que ajuda a infantar. Pel que fa a l'adscripció de la Festa Major de les Corts a la festivitat de la Mare de Déu del Remei, va ser promoguda per un dels primers rectors de la parròquia, Pere Pla, que la regí entre els anys 1847 i 1851.

A data d'avui, la Comissió de Festa Major de les Corts està constituïda per: Comissió de Festes Jardins de les Infantes, A.V. Tres Jardins, A.V. El Racó de les Corts, A.V. Les Corts Sud, Comissió de Festes de la plaça Concòrdia, Comissió de Festes plaça Rosés, L'Espiga de les Corts, Mirall de Pedralbes, Colònia Castells, Penya Blaugrana les Corts, A.V. Camp Nou, A.V. Sant Ramon, Plataforma Infantil i Juvenil de les Corts.

Seguici

Si hi ha una estructura que defineixi l'apartat patrimonial de les celebracions populars, aquesta és el *seguici festiu*, el qual, en dates assenyalades com la Festa Major, es fa visible en passejades per places i carrers del districte. A les Corts, els elements d'imatgeria popular que l'integren són els gegants, el drac i el cavallot.

Data: primer diumenge d'octubre

Lloc: Plaça Comas i carrers

Organització: Districte de les Corts

Participants: L'Espiga de les Corts, Banda de Música del Col·legi Pare Manyanet, El Guardià de les Corts, Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés, Diables de les Corts, La Republi-k de l'Avern, Diables i Timbalers d'Ítaca, Gegants de les Corts, L'Àliga de la Ciutat, una parella de gegants convidats per la geganta Elisenda de Montcada i una altra parella convidada pel gegant Jaume II. A més, cada any es convidarà els Gegants de la Ciutat. També es convidaran a participar del seguici les bèsties que hagin participat en el correfoc de la nit anterior.

AP

Pregó

Un cop totes les bèsties plantades a la plaça Comas, el pregoner o pregonera, acompanyat de les autoritats, llegeix el pregó des del balcó de la seu del Districte.

La tradició és que el pregoner sigui una persona arrelada al Districte.

Un cop acabat el pregó, el regidor dóna per iniciada la Festa Major i comencen els balls protocol·laris de les bèsties convidades.

Data: primer diumenge d'octubre

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

AP

Correfoc unitari

La Festa Major s'inicia amb el *correfoc unitari*, que és un espectacle nocturn que comença abans de les 9 del vespre amb la lectura dels "versots", un element típic de la festivitat popular, i que acaba amb un correfoc en places i carrers de les Corts. El punt d'inici és la plaça Comas i, des d'allí, colles de diables, tabalers i bestiar de foc salten i ballen conjuntament sota el foc. En la festa hi participen totes les colles de foc i percussió del barri, el Guardià de les Corts –el drac del Districte– i colles convidades.

Data: primer dissabte d'octubre

Lloc: Plaça Comas i voltants, per finalitzar a la plaça Concòrdia

Organització: Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés, Diables de les Corts, La Republi-k de l'Avern i Diables i Timbalers d'Ítaca

Participants: les colles organitzadores a més de les colles convidades, que varien cada any

AP

Castellers

El diumenge de la Festa Major s'organitza, a les 12 del migdia, el *matí casteller* a la plaça castellera del barri. En la trobada hi participen tres colles, seguint per a l'ocasió el reglament associatiu, en el qual es determina per sorteig la posició a plaça de les colles participants i l'ordre d'actuació; cada grup disposa de tres rondes per construir els castells i els pilars d'acabada.

Data: depèn de com s'escaigui en el calendari el número del dia: parells, el segon diumenge del mes d'octubre, i senars, el primer diumenge del mes d'octubre.

Lloc: Plaça Comas

Organització: Segons el conveni actual, els organitzadors són la Colla de Castellers de Barcelona

Participants: Castellers de Barcelona i dues colles convidades

AP

Ballada de sardanes

La sardana és el ball popular tradicional català de la Festa Major; se celebra el dissabte al matí a la Plaça Comas. L'estructura de l'acte sardanista del Districte de les Corts vetlla per potenciar les sardanes amb cobla i les actuacions de colles.

Data: segon dissabte de la Festa Major

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

Participants: Cobla Sant Jordi i una colla d'exhibició

Puntaires

Una de les activitats tradicionals relacionada amb els oficis antics i que, des de l'any 1997, forma part de la programació de la Festa Major és la *trobada de puntaires*, que ja de bon matí del dissabte aplega a peu de plaça grups de persones que teixeixen peces delicades amb la tècnica manual de la punta al coixí o boixets. Un treball purament artesanal i de gran precisió que, com a identitat cultural, a Catalunya té una destacada tradició associativa.

Data: segon dissabte de la Festa Major

Lloc: Plaça Comas

Organització: Districte de les Corts

Castell de focs

És molt habitual acabar en tots els pobles la Festa Major amb un espectacular *castell de focs*. A les Corts passa exactament el mateix que arreu de molts municipis del país, en els quals no pot faltar l'acció d'enlairar la vista al cel tot contemplant composicions rítmiques de coets i pensant, potser, en les darreres jornades viscudes o bé... en les que han de venir abans no torni una nova Festa Major!

En els darrers anys, el castell de focs va precedir del correfoc, a càrrec dels Bocs de Can Rosés, a l'entorn de la plaça Can Rosés.

Data: darrer dia de la Festa Major

Lloc: Voltants de l'Escola Ítaca (c/ Constança / Deu i Mata)

Organització: Districte de les Corts

Pastís de Festa Major

La gastronomia té una importància cabdal dins de l'esquema ritual de la festa. La gana sempre està feta! I, pel que fa a la Festa Major de les Corts, trobem que hi conviuen de forma equilibrada els àpats familiars de casa amb els comunitaris de plaça. Hi ha moments de trobada per a tots els paladars, i en el terreny de la rebosteria ha arrelat la degustació del tradicional *pastís de Festa Major*, que el col·lectiu de pastissers del Districte elabora de forma dolça. Són una delícia! Una variació del conegut *sacher*.

Lloc de venda: a les pastisseries durant els dies de la Festa Major

Participants: Ainhoa, Boages Concòrdia, Boages Carles III, Jaume, La Torre, Marcillas, Montrodon, Natcha

Bandes de música

La música és un component essencial de les festes. En el terreny musical, a les Corts, hi ha una intensa tradició coral i instrumental que ve de lluny. Les bandes de música i les corals són part activa del programa de la festa. De fet, no hi ha dia que, en algun moment o altre del programa, no hi siguin presents, ja sigui en espais culturals tancats o també oberts, a l'aire lliure. I és que està molt clar: *la música fa festa!*

AD

Data: variable en el calendari de la Festa Major

Lloc: Variable (consulteu el programa)

Organització: Districte de les Corts

Participants: Banda Municipal de Barcelona, Banda Pare Manyanet, Banda Simfònica de les Corts, Orquestra de Cambra Salvador Ribas

@alexedo

Pastís de Festa Major

@sangrantana74

dances
tradicionals

bandes

castell de focs
correfocs

7

Cicle de tardor

97

Cicle de tardor

Tots Sants

AD

*De Tots Sants enllà,
agafa la manta i no la deixis anar.*

Totes les cultures, al llarg de la història, han dedicat atenció al culte als difunts. El dia de Tots Sants conserva components de la tradició precristiana en record dels avantpassats. La visita al cementiri, la renovació de les flors a les tombes, els sopars de castanyada o les menges de l'època ens apropen per uns moments a la memòria dels difunts. Ara bé, en l'àmbit de la festa, a les Corts, com a personalitat cultural, hi ha la tradició d'organitzar la *Nit d'Ànimes*.

Nit d'ànimes

Tabalada

Al Casal de Joves de les Corts, a les 9 del vespre, la Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés, els Diables de les Corts i La Republi-k de l'Avern conviden a formar part de la rua de la tabalada, que consisteix a fer una passejada nocturna amb torxes al so profund i misteriós dels tabals pels carrers del Districte, amb destinació a la plaça de la Concòrdia..., o potser és una altra destinació? Les ànimes de la nit imposen la seva llei.

Data: 31 d'octubre

Lloc: Plaça Concòrdia

Organització: Casal Jove de les Corts

Participants: Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés, Diables de les Corts, La Republi-k de l'Avern i Kritik

AD

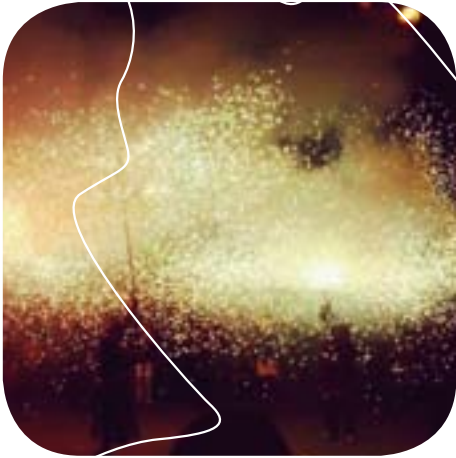
 @fans_del_arte_urbano

 @hiperactivicat

 @JovesLesCorts

 @montsejoantorra

 @nagusia

 @nagusia

 @paudelacalle

 @gallaca3

Espectacle de foc

En la foscor de la nit i sota el fred hivernal, els tabals marquen el ritme del barri, ja que totes les colles de diables del Districte de les Corts l'han conquerit. Tot és a punt per iniciar un *espectacle de foc* en què els grups de diables expliquen la història de les ànimes infernals. Una darrera tabalada final clourà anima a anar al Casal de Joves, on les ànimes han conquerit tot l'espai, que es converteix en un paisatge esfereïdor, només destinat als més valents. Per concloure l'acte, es fa un sopar de germanor d'entitats en el qual no hi falten les castanyes, els panellets, el vi ranci i, potser..., alguna ànima més.

Data: 31 d'octubre

Lloc: Plaça Concòrdia

Organització: Casal de Joves de les Corts

Participants: Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés, Diables de les Corts, La Republi-k de l'Avern i Krítik

AD

8

La imatgeria festiva

La imatgeria festiva

1. Jaume II, el Just

Alçada: 385 cm

Pes: 48 kg

Data d'estrena: Festa Major de les Corts, 1987. Barcelona (plaça de la Concòrdia)

Constructor: Domènec Umbert "Mingú" (Barcelona)

Restauració: 1992 / 1995

Restaurador: Manuel Casserras / Jordi Grau

Entitat: Associació de Geganters de les Corts

Parella: Elisenda de Montcada

Els Gegants de les Corts van néixer com a part del projecte "Un cercavila ben propi de les Corts", redactat pel col·lectiu "Anglesola" i guanyador del concurs municipal "Faci d'alcalde", edició de 1987. Aquell mateix any es va construir el gegant, que va ser estrenat per les Festes del Remei. La geganta va ser estrenada l'any següent, en què va participar a les Festes de la Mercè.

Les figures dels Gegants de les Corts, d'estètica clàssica i perfeccionista, representen els reis Jaume II i Elisenda de Montcada, personatges vinculats al Districte de les Corts a través del monestir de Pedralbes. Els gegants, en el seu moment, van ser una novetat en el panorama festiu de l'antiga vila de les Corts i, des d'aleshores, l'han representat arreu del país, i fins i tot han viatjat diverses vegades al Japó.

Els Gegants de les Corts celebren la seva trobada per les Festes del Remei, Festa Major del Districte.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

2. Elisenda de Montcada

Alçada: 380 cm

Pes: 40 kg

Data d'estrena: Festes de la Mercè, 1988. Barcelona (plaça de la Concòrdia)

Constructor: Domènec Umbert "Mingú" (Barcelona)

Restauració: 1992 / 1995

Restaurador: Manuel Casserras / Jordi Grau

Entitat: Associació de Geganters de les Corts

Parella: Jaume II, el Just

Els Gegants de les Corts van néixer com a part del projecte "Un cercavila ben propi de les Corts", redactat pel col·lectiu "Anglesola" i guanyador del concurs municipal "Faci d'alcalde", edició de 1987. Aquell mateix any es va construir el gegant, que va ser estrenat per les Festes del Remei. La geganta va ser estrenada l'any següent, en què va participar a les Festes de la Mercè.

Les figures dels Gegants de les Corts, d'estètica clàssica i perfeccionista, representen els reis Jaume II i Elisenda de Montcada, personatges vinculats al Districte de les Corts a través del monestir de Pedralbes. Els gegants, en el seu moment, van ser una novetat en el panorama festiu de l'antiga vila de les Corts i, des d'aleshores, l'han representat arreu del país, i fins i tot han viatjat diverses vegades al Japó.

Els Gegants de les Corts celebren la seva trobada per les Festes del Remei, Festa Major del Districte.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

3. El Griu de Barcelona

Alçada: 230 cm

Llargada: 100 cm

Amplada: 100 cm

Pes: 40 kg

Data d'estrena: 30 de gener de 1994. Barcelona (Parc de la Ciutadella)

Constructor: Xavier Jansana i Font

El Griu és un animal mitològic, amb cap d'àliga, cos de lleó i ales, procedent de les cultures mesopotàmiques. Tanmateix, a la península Ibèrica, a l'arc costaner mediterrani que abraça del Pirineu a Sierra Nevada, ja el trobem en el segle I a.C. en assentaments ibèrics i en forma de senzilles pintures i de petites estatuetes. El Griu és esmentat en tots els reculls de bestiar medieval d'arreu d'Europa, en relleus, etc. Com a figura d'imatgeria festiva, el trobem sovint en celebracions de Flandes i de Valònia. A Catalunya, concretament a Barcelona, no tenim cap indici que el Griu hagi estat mai una figura processional, però, tal com s'ha dit, és possible que, com el Basilisc, l'Orifany, l'Alicorn o l'au Fènix, la figura del Griu pogués haver estat bandejada per l'Església.

La figura del Griu és una peça que pot funcionar en cercaviles i representacions al carrer, escenificant la lluita entre el Griu i el Cavaller lu de Pedralbes, un xanquer abillat de guerrer medieval amb un cavallet de grans mides: el Cavallot de Pedralbes. També participa en correfocs, amb aquest objectiu, disposa de dos punts de foc al bec.

El Griu de Barcelona, primer del seu gènere, és responsabilitat i és portat per l'Associació de Geganters de les Corts, cosa que no ha impedit que en més d'una ocasió hagi desfilat, sobretot fora de Barcelona, al costat del Bestiar històric, amb el qual fa un conjunt harmoniós.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: Altíssims SENYORS nobles BÈSTIES. Imatgeria festiva de la Barcelona vella. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

4. Cavallot de Petras Albas

Alçada: 230 cm (més l'alçada del portador damunt de xanques)

Pes: 40 kg

Data d'estrena: 1994

Constructor: Xavier Jansana

El Cavallot de Petras Albas forma part del bestiar festiu de les Corts. La seva presència imposa i recorda els cavallers medievals muntats a cavall com els que possiblement, temps enrere, hi havia als voltants del monestir de Pedralbes. La figura, rica de guarniments, respira un aire medieval.

5. Joan Gamper

Alçada: 365 cm

Pes: 58 kg

Data d'estrena: 13 d'abril de 1997. Barcelona (Estadi FC Barcelona)

Constructor: Jordi Grau

Entitat: Associació de Gegants del Nou Camp

Parella: l'Avi del Barça

El gegant Joan Gamper va néixer com una proposta de Josep M. Costa al FC Barcelona i a la família Gamper, per homenatjar el fundador del club. Construït per Jordi Grau, el gegant va ser estrenat el 13 d'abril de 1997, dins d'una gran festa celebrada a l'estadi del Nou Camp que, sota el nom de Món Barça – Món Gegant, va reunir 405 gegants i gegantons i prop de 5.000 geganters vinguts d'arreu de Catalunya.

Des d'aleshores, els Gegants del Nou Camp participen en les celebracions del FC Barcelona i del barcelonisme, així com en les de la ciutat.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

6. L'Avi del Barça

Alçada: 160 cm

Pes: 15 kg

Any de construcció: 1990

Data d'estrena: 13 d'octubre de 1990. Barcelona (sota el pi de l'antic Camp de les Corts)

Constructor: Domènec Umbert

Restauració: Manel Casserras (1992)

Entitat: Associació de Gegants del Nou Camp

Parella: Joan Gamper

L'embrió de la parella del Nou Camp va ser el gegantó Avi del Barça, entranyable personatge, creació del dibuixant Valentí Castanys, publicat a la revista *El Xut*. L'Avi del Barça és des d'antic la mascota oficial del Futbol Club Barcelona. La figura fou la darrera obra del gran mestre imatger Domènec Umbert. El gegantó de l'Avi del Barça va ser estrenat i batejat el 13 d'octubre de 1990, sota el pi de l'antic Camp de les Corts.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

7. Jordi Blau

8. Mercè Grana

Alçada d'ambdós: 370 cm

Pes d'ambdós: 40 kg

Data d'estrena: 30 d'abril de 1998 Barcelona (plaça Sant Jaume)

Constructor: Ramon Aumdes

Entitat: Associació de Gegants del Nou Camp

En Jordi Blau i la Mercè Grana són els gegants del *Mundo Deportivo*, també coneguts popularment com "Els afeccionats". Van ser construïts al taller imatger Sarandaca per encàrrec del diari esportiu barceloní *Mundo Deportivo*. Representen una parella de seguidors barcelonistes batejats, per votació popular dels lectors del diari, com a Jordi Blau i Mercè Grana. Els gegants van ser estrenats el 30 d'abril de 1998 a la plaça de Sant Jaume amb motiu de la celebració per la proclamació del Futbol Club Barcelona com a campió de la Copa del Rei.

Els gegants del *Mundo Deportivo*, que duen a les mans els trofeus de la temporada 1997-98 aconseguits pel FC Barcelona, el de la Lliga ell i la Copa del Rei ella, a més de les festes de les Corts i de la Mercè, entre d'altres, participen especialment en les celebracions blaugranes.

(Text extret del llibre de CORDOMÍ, Xavier: A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001)

9. El Guardià de les Corts

Alçada: 250 cm

Llargada: 400 cm

Amplada: 250 cm

Pes: 170 kg

Data d'estrena: 18 d'abril de 2009

Constructor: estudiants de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona

Disseny: Pau Cohí (Diables de les Corts)

Un segell d'identitat col·lectiva del grups de foc i percussió de les Corts és la figura festiva del Guardià de les Corts, que es molt estimada per les quatre colles que van donar peu a la creació del Guardià: la colla de diables Els Bocs de Can Rosés, els Diables de les Corts, la República de l'Avern i els Diables i Timbalers d'Ítaca. El Guardià és la bèstia de foc del barri de les Corts, sent aquest el primer drac construït íntegrament de metall forjat, tret del cap, que es de fibres sintètiques i té dos engranatges que li donen mobilitat.

Anys enrere, al barri existien unes altres dues figures de foc: el Paquildo Fumera, dels Diables d'Ítaca, i la Cuca, dels Diables de les Corts, que malauradament han desaparegut, però, com si es tractés d'un mitològic ocell Fènix, de les seves cendres i records ha nascut el Guardià de les Corts, que és una rèplica mòbil del drac d'Antoni Gaudí situat a l'entrada dels pavellons Güell de l'avinguda de Pedralbes núm. 7 de Barcelona. L'anomenada porta del Drac és una gran escultura de ferro forjat amb ales de ratpenat, cos amb escates, boca oberta i llengua sinuosa, que simbolitza també el drac mitològic del poeta Jacint Verdaguer.

De nom mitològic Ladó, fill de Tifó, vigila el jardí de les Hespèrides en el cant segon del conegut poema *L'Atlàntida*, de Verdaguer. En la mitologia grega, l'hort de les Hespèrides era un jardí habitat per donzelles que custodiaven, amb l'ajut d'un drac, l'arbre de la poma d'or, símbol de la joventut i de l'amor.

*"Alcides s'acosta cap a l'arbre de les taronges d'or,
però aleshores es troba amb el drac ferotge
que serveix de guardià del jardí, i el mata."*

Quadre resum de la imatgeria festiva

Imatgeria festiva de les Corts

Element festiu	Imatgeria antropomòrfica	Imatgeria zoomòrfica
Jaume II, el Just	×	
Elisenda de Montcada	×	
El Griu de Barcelona		×
Cavallot de Petras Albas		×
Joan Gamper	×	
L'Avi del Barça	×	
Jordi Blau	×	
Mercè Grana	×	
El Guardià de les Corts		×

Imatgeria escolar de les Corts

Element festiu	Imatgeria antropomòrfica	Imatgeria zoomòrfica
Ulisses (Escola Ítaca)	×	
Galtones (Capgròs Escola Ítaca)	×	

9

Les entitats i associacions

Grups i colles de cultura popular

La riquesa de la cultura popular del Districte de les Corts es fa visible gràcies a la varietat de grups i colles vinculades al barri que, amb la seva vitalitat, encomanen al veïnat la projecció de la festa. Ordenades de forma alfabètica, aquestes són les fitxes tècniques de les entitats.

Ass. Musical Banda Simfònica Catalana de les Corts

Descripció:	banda amb una formació de 40 músics que provenia de l'antiga Banda de Bonanova.
Fundació:	2003
Contacte:	Francisco Ferrer

Banda de Música Pare Manyanet

Descripció:	entitat que fomenta la música de banda entre nens i joves i fa difusió de música tradicional i popular, tant en concerts com en cercaviles.
Fundació:	1968
Activitats festives:	Festa Major, cavalcada de Reis, processons, concerts en espais diversos
Web:	bandamanyanet.com
Xarxes socials:	 fb.com/banda.manyanet
Contacte:	Ana Crespo

Colla de Diables Els Bocs de Can Rosés

Descripció:	la finalitat d'aquesta colla de diables és la d'aproximar als veïns del barri i de la ciutat en general la cultura del món diable, i alhora divertir-nos plegats fent allò que ens agrada.
Fundació:	colla de diables del barri de les Corts de Barcelona que neix l'any 1996, coincidint amb la Festa Major del barri, i és entrada a registre el dia 1 de desembre del mateix any. Durant l'any 2008 es va crear una colla tabalera , que amb moltes ganes, esforç i dedicació han aconseguit posar música als diables...
Activitats festives:	Correfoc de fi de Festa Major i Calendari festiu del Districte (Cavalcada de Reis, Dimecres de Cendra, Foc i Rock, Correfoc Unitari i Seguici de Festa Major, Nit d'Ànimes), festes de la ciutat de Barcelona i altres sortides fora del barri.
Web:	blocs.lescorts.cc/elsbocs
Xarxes socials:	 fb.com/BocsDeCanRoses @elsbocs elsbocs
Contacte:	Marc Magrinyà

Colla de Diables i Timbalers d'Ítaca

Descripció:	primera colla de diables i timbalers infantil de tot Catalunya. Entitat oberta al barri, que promou la cultura catalana des d'edats primerenques apropant els costums i les tradicions del foc i la percussió al carrer.
Fundació:	1982. El 2010, els joves que havien superat les limitacions de pertànyer a una colla infantil van fundar el grup de percussió TRIPITAKA.
Activitats festives:	Calendari festiu del Districte, de la ciutat de Barcelona (la Mercè i Santa Eulàlia) i altres sortides fora del barri. Festa de picarols (cerimònia solemne i anual en la qual es bategen els nous diables i timbalers de la colla, tant petits com grans)
Xarxes socials:	 fb.com/diables.timbalersditaca
Contacte:	Laura Ballester

La Republi-k de l'Avorn

Descripció:	associació de percussió i foc.
Fundació:	2002
Activitats festives:	Calendari festiu del Districte i altres sortides fora del barri.
Web:	larepublik.org
Xarxes socials:	 fb.com/larpk @LaRpk
Contacte:	Maria Campins

Diablers de les Corts

Descripció:	colla de diablers i tabalers, nascuda a la plaça Concòrdia, que promou la cultura del foc i la percussió. Participa activament dins del calendari festiu de les Corts i organitza actes propis al barri per tal de completar el ventall de festivitats de cultura tradicional i popular de les Corts, com per exemple el Dimecres de Cendra. També realitza actuacions arreu de la ciutat i de Catalunya, on se'ls convida a participar per fer gaudir i ballar sota les espurnes al ritme del so festiu dels tabals.
Fundació:	20 de maig de 1994
Activitats festives:	Cavalcada de Reis, Carnestoltes, Dimecres de Cendra, Foc i Rock, Festa Major (Correfoc Unitari, Seguici), Nit d'Ànimes i altres sortides a nivell de barri, de la ciutat o del país.
Web:	diablersdelescorts.cat
Xarxes socials:	 fb.com/diablers.lc @DiablersLesCorts @diablersdelescorts DiablersDeLesCorts
Contacte:	Genís Domènech / Sergi Osete

Entitats culturals

El teixit cultural i associatiu de les Corts és plural i compromès amb les tradicions populars catalanes. La següent descripció tècnica de les entitats del Districte és una carta de presentació de totes aquestes, que relacionem ordenades de forma alfabètica.

ACTAC (Associació de les Companyies de Teatre de l'Auditori de les Corts)

Descripció:	associació encarregada de dur a terme la programació anual de teatre al Centre Cívic de les Corts. Les companyies que integren l'associació són: ICC Teatre Obert, Lapsus Teatre, Agrupació Sociocultural L'Esfera, Rialles de les Corts i Grup de Teatre de les Corts. L'objectiu principal d'ACTAC és la coordinació entre les cinc companyies per impulsar millores infraestructurals, projectes i la gestió de necessitats comunes, amb la voluntat d'incrementar la qualitat dels espectacles que es presenten al públic de les Corts.
Fundació:	2007
Activitats festives:	Premi de Teatre Districte de les Corts (bianual). Presentació d'espectacles i coproduccions.
Contacte:	Enric Estany

Agrupació Sociocultural L'Esfera

Descripció:	fundada inicialment com una associació multicultural, amb grups de poesia, coral, instrumental, història de la música i teatre.
Fundació:	1998
Activitats festives:	actuacions de teatre i musicals
Contacte:	Francisco Ponce

Associació Cultural Mil·lenni de Teatre

Descripció:	associació que divulga la riquesa del teatre per mitjà de les representacions de la companyia.
Fundació:	2001
Activitats festives:	diverses representacions teatrals repartides al llarg de l'any.
Contacte:	Manel Puebla

Associació Cultural Recreativa

Descripció:	entitat que fomenta la cultura en un sentit ampli, informal i de lleure, així com les relacions humanes i de convivència, mitjançant un grup de teatre –Les Rialles de les Corts–, xerrades, tallers, sopars de germanor i altres.
Fundació:	1995
Activitats festives:	representacions teatrals
Contacte:	Dolors Gallego

Associació Per l'Altre Cor Cremat - Ajut al Quart Món

Descripció:	associació formada per persones sensibilitzades per la situació de marginació en què es troba immersa gent de la ciutat (l'anomenat Quart Món) i que mitjançant la música pretén sensibilitzar envers la situació de persones que viuen en risc d'exclusió social a les Corts.
Fundació:	1994
Activitats festives:	activitats musicals incloses en el projecte Música per la Solidaritat
Web:	corcremat.org
Contacte:	Mercè de la Torre

Coral Can Nouell

Descripció:	grup coral que participa en actuacions musicals que es duen a terme en espais de gent gran i que gràcies al cant aproxima la cultura a les persones.
Fundació:	2005
Activitats festives:	actuacions musicals, concert de Nadal
Web:	gentgranlescorts.com
Contacte:	Rosario Delgado

Coral Concòrdia

Descripció:	coral que participa en actuacions musicals al barri i en especial a la parròquia del Remei; prové de la Coral Manyanet i la formen una trentena de cantaires.
Fundació:	2008
Xarxes socials:	 fb.com/pages/CORAL-CONCÒRDIA
Contacte:	Gonçal Perales

Coral Escola Lavínia

Descripció:	coral formada per pares i mares de l'AMPA del CEIP Lavínia de les Corts que respon amb il·lusió i ànim a les inquietuds musicals dels seus membres tot desitjant divulgar el cant coral.
Fundació:	1995
Web:	cat.bloctum.com/lavinia
Contacte:	Maite Larrégola

Coral Quòrum

Descripció:	coral formada per pares, mestres i monitors de l'Escola Ítaca.
Fundació:	curs escolar 1985-1986
Activitats festives:	participa en concerts corals en festivitats com ara Sant Jordi, Sant Joan, la Castanyada, Nadal...
Contacte:	Pepa Bagés

Escola Groc

Descripció:	espai dedicat a l'estudi i a la pràctica de l'art situat al centre històric de les Corts que ha evolucionat envers noves i emprenedores modalitats professionals, com ara la fotografia i el disseny.
Fundació:	1970
Web:	groc.cat
Xarxes socials:	 fb.com/escolagroc @escolagroc
Contacte:	Mei Brengaret

Escola de Música A Tempo

Descripció:	escola de música que aposta per la qualitat i el rigor de la tècnica adreçada a persones amb inquietuds per l'aprenentatge de la música a partir dels 3 anys passant per l'amateurisme i la professionalització.
Fundació:	2003
Web:	atempo.net
Xarxes socials:	 fb.com/ATempoCentrodeEstudiosMusicales
Contacte:	Sílvia Chocrón

Grup de Teatre de les Corts

Descripció:	entitat que escenifica espectacles teatrals, els quals són una aposta per donar a conèixer l'essència que ofereix el teatre. Els muntatges de la companyia estan creats amb la voluntat de fer passar una estona agradable als espectadors.
Fundació:	1983
Contacte:	Dolors Camprubí / Jordi Corrius

Inst. Cultural de les Corts (ICC)

Descripció:	institució cultural generadora d'activitats diverses, com poden ser el teatre i el cor de cambra, que tenen com a objectiu la socioculturalitat de les persones.
Fundació:	1993
Activitats festives:	programació de teatre anual a l'Auditori de les Corts
Contacte:	Enric Estany

Lapsus Teatre

Descripció:	companyia de teatre que realitza espectacles escènics i teatrals que tenen cura de fer passar una bona estona als espectadors.
Fundació:	1998
Activitats festives:	activitats al voltant de l'obra literària de les dones: muntatges de poesia, relats...
Web:	companyia-lapsus.blogspot.com.es
Contacte:	Montserrat Lluçà

Orfeó de les Corts

Descripció:	l'orfeó és un cor mixt a quatre veus que es va crear per iniciativa d'un grup de veïns del barri. En el seu dilatat repertori hi ha el cant coral en una gran quantitat de facetes: la polifonia religiosa i profana de totes les èpoques i estils, la cançó popular i tradicional, els espirituals afroamericans, el jazz, la música de cinema, etc.
Fundació:	1958
Activitats festives:	concert de Festa Major (coincidint amb el dissabte de Festa Major del barri), concert de Cap d'Any, participació en els Diumenges Musicals de Pere IV i participació en la Trobada de corals del barri de les Corts.
Web:	orfeo-de-les-corts.org
Xarxes socials:	 fb.com/orfeolc
Contacte:	Glòria Gutiérrez

Orquestra de Cambra d'Acordions de Barcelona OCAB

Descripció:	orquestra fundada amb l'objectiu de donar a conèixer les grans possibilitats tímbriques i interpretatives de l'acordió mitjançant un repertori que comprèn obres d'èpoques, àmbits geogràfics i estils molt diversos. La sorpresa de poder sentir amb acordions obres originals per a altres instruments, unida a la fidelitat dels arranjaments, aconsegueix una gran acceptació entre el públic. Disposa també d'una altra formació acordionística: Camerata de l'OCAB (fundada el 2004).
Fundació:	1948
Activitats festives:	actuacions musicals
Web:	ocab.cat
Xarxes socials:	 fb.com/ocab1948
	 @ocab1948
	 ocab1948
Contacte:	Jesús Otero

Orquestra de Cambra Salvador Ribas

Descripció:	grup musical integrat per estudiants de diverses edats que fan arribar la música de tots els gèneres; barroc, classicisme, romanticisme, pop, o, entre d'altres, bandes sonores de pel·lícules al públic.
Fundació:	1985
Activitats festives:	Concert de Cap d'Any, Diada de l'11 de Setembre.
Web:	odcsalvadorribas.org
Xarxes socials:	 fb.com/odcsalvador.ribas
	 odcsalvadorribas
Contacte:	Glòria Alcón / Salvador Ribas

Proarcart

Descripció:	entitat que es crea responent a la necessitat de recolzar el directe de l'expressió poètica. Els actes que organitza estan encaminats a consolidar un assentament sòlid de públic participatiu, que reconegui en la poesia un art accessible a tots els ciutadans. En aquest projecte es valora i es destaca la capacitat altruista. Tota la seva gestió es basa en la difusió de l'art sota una visió poètica i sense ànim de lucre. Recuperem la poesia tradicional que des de l'escenari de la sala d'actes del Centre Cívic Can Deu oferim a tots els ciutadans.
Fundació:	2010
Activitats festives:	Can Deu / Poesia (cada primer dilluns de mes), Jocs Florals, Concert de Poemes (inclòs en la programació de Barcelona Poesia, Festival Internacional) Tardor Poemes i Cançons (versos musicats), Trenat de Versos (col·laboracions amb entitats del barri que ens sol·liciten, com el Dia Internacional de la Dona, Dia Mundial de Lluita contra el Càncer, Dia Internacional de la Poesia, Setmana del Medi Ambient...).
Web:	proarcart.com
Xarxes socials:	 fb.com/requiem.ria @RequiemambRia
Contacte:	Maria Sánchez / Rodolfo Navarrete

Societat Coral L'Espiga de les Corts

Descripció:	entitat associativa composta per les seccions de coral d'adults, infantil, grup de teatre, escacs, jocs de rol i estratègia.
Fundació:	1924
Activitats festives:	Trobada de Corals de Nadal, Festa de final de curs amb dinar popular, actuacions de teatre i musicals, concerts de Nadal, de primavera i d'estiu, Escacs Gegants a les places i carrers del barri.
Web:	espigadelescorts.cat
Xarxes socials:	 fb.com/pages/LEspiga-de-Les-Corts @espigadelescort espigadelescorts
Contacte:	Conxita Mensa (responsable administrativa), Josep Maria Navero (president) i Eric del Arco (coordinador)

Associacions de veïns

Les associacions veïnals són entitats socials que agrupen els habitants dels diversos barris del Districte amb la voluntat de millorar la qualitat humana de les persones que en formen part, així com també vetllar per fomentar la convivència, la cultura o, per exemple, també l'esport.

A.V. Barri de la Mercè

Descripció:	entitat veïnal amb la finalitat de millorar les condicions socials i de vida a les Corts.
Fundació:	27 de maig de 1970
Activitats festives:	calçotada popular (darrer cap de setmana de febrer), Carnaval (festa infantil de disfresses), revetlla de Sant Joan (sopar, havaneres, cremat i ball), Festa Major, Tots Sants (castanyada popular) i Nadal (caga tió per als infants i la gent del barri).
Contacte:	Emilio Solanas

A.V. Camp Nou

Descripció:	associació de veïns
Fundació:	1985
Activitats festives:	escola de cultura general per a la gent gran, cursos d'informàtica, taller de punta de boixets, taller de macramé, excursions, festa de primavera, Festa Major.
Contacte:	Carlo Scoles

A.V. Colònia Castells

Descripció:	entitat veïnal
Fundació:	2009
Activitats festives:	festa d'estiu i Festa Major de les Corts
Contacte:	Víctor Béjar

A.V. El Racó de les Corts

Descripció:	vetlla per la millora de la comunitat, representa els veïns davant les Administracions públiques i informa sobre els projectes que hi ha al barri.
Fundació:	1991
Activitats festives:	Festa Major
Web:	elracodelescorts.blogspot.com
Xarxes socials:	 elracodelescorts
Contacte:	Joan Puente

A.V. Les Corts

Descripció:	entitat veïnal de caràcter voluntari i sense ànim lucratiu, amb la finalitat de millorar les condicions socials i de vida a les Corts, en termes individuals i col·lectius, i en actuacions pròpies i en col·laboració amb altres entitats del seu mateix caràcter.
Fundació:	1969
Activitats festives:	fira d'entitats, col·laboracions
Contacte:	Adela Agelet

A.V. Les Corts Noues

Descripció:	associació de veïns que treballa per la millora del barri. El seu àmbit geogràfic és Travessera de les Corts, Galileu, Diagonal i Numància.
Fundació:	2003
Web:	lescortsnoves.org
Contacte:	Delfí Llorens

A.V. Les Corts Sud

Descripció:	associació veïnal que vetlla per la millora de la comunitat.
Fundació:	2003
Activitats festives:	festa de la Sardina, Festa Major, concerts musicals
Web:	lescortsud.com
Xarxes socials:	 fb.com/cortsud
Contacte:	M. Dolors Parsa / Josep Antoni Cera

A.V. i Comerciants Els Tres Jardins

Descripció:	associació de veïns i comerciants que té com a objectiu dinamitzar l'entorn i millorar el barri. L'espai d'actuació és la plaça del Carme i rodalies.
Fundació:	1989
Activitats festives:	Dia de la Gent Gran, Sant Jordi, Carnestoltes, Festa Major, Sant Ponç, Castanyada, Sant Josep
Contacte:	Carme Valle

A.V. Pedralbes

Descripció:	representació dels veïns i les seves comunitats davant les Administracions públiques, assessorant-les, aconsellant-les i informant-les sobre l'evolució de les notícies relacionades amb el barri i els temes que els siguin encarregats, i la realització de les activitats i reunions relacionades amb la participació i la cohesió del barri.
Fundació:	1978
Activitats festives:	fira Vintage, mercat de Nadal
Web:	avpedralbes.com
Xarxes socials:	 fb.com/pages/Associació-Veïns-de-Pedralbes-Asociación-Vecinos-de-Pedralbes @AVPedralbes
Contacte:	Manuel García

A.V. Sant Ramon

Descripció:	associació de veïns que promou la realització d'activitats col·laborant amb altres organitzacions existents al Districte i a la ciutat. L'associació de veïns promociona i desenvolupa iniciatives d'interès per al barri i canalitza les reivindicacions comunitàries dels associats i veïns.
Fundació:	1978
Activitats festives:	revetlla de Sant Joan, Festa Major
Contacte:	Josep M. Menéndez

A.V. Sector Nord de Pedralbes

Descripció:	associació que agrupa al voltant de 90 torres unifamiliars i 10 col·legis.
Fundació:	1983
Contacte:	Elena Roger

A.V. Zona Universitària

Descripció:	agrupar els socis veïns del barri assumint la seva representació i actuant en bé de les millores de la comunitat i del seu desenvolupament humà i ciutadà per a la millora de la vida comunitària de la zona i de la ciutat.
Fundació:	1979
Activitats festives:	conferències i viatges de caràcter cultural
Web:	aavvzonauniversitaria.wordpress.com
Contacte:	Pere Serradell

Entitats comercials

En el districte de les Corts la vitalitat comercial és un dels motors del barri. La diversitat dels comerços existents és d'una riquesa sòlida que fa possible una bona distribució i atenció professional de qualitat.

Ass. de Comerciants, Empresaris i Professionals Illa de Sant Ramon

Descripció:	entitat amb la finalitat principal de potenciar el comerç i la restauració, les activitats professionals i empresarials que es desenvolupen a la zona, buscant alternatives que permetin el comerç de barri, de tracte personalitat i familiar, i ser més competitiu enfront de les grans superfícies.
Fundació:	2010
Activitats festives:	de suport al comerç de proximitat i festives
Contacte:	Carmen Beá

Eix Comercial Sants - Les Corts

Descripció:	associació de comerciants sense ànim de lucre, dedicada a potenciar el comerç de proximitat i la cohesió de la xarxa associativa; comprèn els carrers de Joan Güell, Galileu i Vallespir.
Fundació:	2006
Activitats festives:	mostres de comerç, activitats comercials, el "matí nadalenc" amb el caga tió, xocolatada, nades i carpes reials
Web:	eixsantslescorts.com
Xarxes socials:	 @santslescorts
Contacte:	Josep Escofet

Espai d'Art

Descripció:	associació d'artesans de les Corts. Aquesta mostra pretén ser un espai de trobada d'artesans que ha de permetre crear i arribar a consolidar un teixit artesanal al territori, amb l'objectiu clar de promocionar i impulsar el mercat artesanal de les Corts. La mostra es fa a la plaça Comas i a l'avinguda Diagonal, 601 (c/ Gandesa). Els dies de realització de la mostra seran els dissabtes, el de primer de mes a la plaça Comas i el darrer a l'avinguda Diagonal. Per fomentar l'artesania, es fan tallers gratuïts per a nens i nenes a la plaça Comas, els mateixos dies de la mostra.
Fundació:	2003
Activitats festives:	fires i tallers infantils gratuïts el primer dissabte de mes (plaça Comas), fira el darrer dissabte de mes (Diagonal, 601), Festa Major (plaça Comas), Nadal (Diagonal, 601) i Reis (plaça Comas).
Web:	espaidartlescorts.blogspot.com.es
Xarxes socials:	 fb.com/pages/ESPAI-DART-de-les-CORTS
Contacte:	Harry la Torre

Ass. Concessionaris del Mercat de les Corts

Descripció:	mercat municipal que potencia la compra de producte fresc i que ha ampliat la seva oferta amb una superfície per a autoservei.
Fundació:	1961
Activitats festives:	Festa Major, Carnaval
Web:	mercatdelescorts.cat
Contacte:	Joan Solé

Entorn d'interès patrimonial

Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

Descripció:	el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes, fundat l'any 1326 per la reina Elisenda de Montcada, tercera esposa de Jaume II, constitueix un testimoni cultural i històric únic de la comunitat de clarisses, que hi visqué de forma pràcticament ininterrompuda des de 1327 fins l'any 1982. El seu patrimoni artístic esdevé un referent per a l'estudi dels costums, les modes i els models de vida religiosa i secular. Les exposicions "Petras Albas", "Els tresors del monestir", "Plantes, remeis i apotecaris" i "Murals sota la lupa: les pintures de la capella de Sant Miquel" il·lustren el complex museístic.
Fundació:	1326
Activitats festives:	festivitat de Santa Eulàlia al monestir de Pedralbes (12 de febrer), aniversari de la fundació del monestir (3 de maig), Dia Internacional dels Museus (18 de maig), Nit dels Museus, Diada del Corpus, la Mercè (24 de setembre), Festa Major de les Corts i de Sarrià, pessebre de Nadal.
Web:	www.bcn.cat/monestirpedralbes
Xarxes socials:	 @MPedralbes
Horari:	de l'1 d'octubre al 31 de març: de dimarts a divendres, de 10 a 14 h; dissabtes i diumenges, de 10 a 17 h (a partir de les 15 h, entrada gratuïta). De l'1 d'abril al 30 de setembre: de dimarts a divendres, de 10 a 17 h; dissabtes, de 10 a 19 h; diumenges, de 10 a 20 h (a partir de les 15 h, entrada gratuïta). Tots els dilluns tancat.
Accés:	FGC: L6 (Reina Elisenda) / Bus: 22, 63, 64, 75 (només dies lectius del curs escolar) i 78 / Bus turístic: ruta blava.
Contacte:	reservesmonestirpedralbes@bcn.cat / 932 563 427

10

Protocol festiu de les Corts

141

Protocol festiu. Les Corts

La Comissió de seguiment

La Comissió de seguiment del *Protocol festiu de les Corts* és l'òrgan col·legiat que vetlla pel bon compliment i el correcte desenvolupament del *Protocol festiu de les Corts*, alhora que activarà possibles remodelacions o millores.

Pel que fa a la composició de la Comissió de seguiment del *Protocol festiu de les Corts*, estarà integrada per diferents entitats del món de la cultura popular, experts i representants del districte.

Criteris que cal considerar a l'hora d'ampliar-lo

Les festes i tradicions que hi ha descrites en aquest *Protocol* són el resultat d'un procés de repetició cíclica d'activitats que amb el pas dels anys han arrelat al Districte. Dit això, convé tenir present que el patrimoni cultural de les Corts ha de saber trobar un equilibri entre la tradició i les possibles noves incorporacions que en el futur comportin l'aparició o evolució de festes, la creació de noves figures festives, la creació de músiques i balls i tota mena d'activitats i tradicions, les quals han de mantenir com a identitat la cultura catalana.

Implicacions de l'aprovació

L'aprovació del *Protocol festiu de les Corts* significa acceptar el bon compliment dels punts següents:

1. Protegir el patrimoni tradicional, cultural i popular, en totes les expressions, inclòs el patrimoni immaterial.
  2. Reconèixer el patrimoni; per tant, preservar-ne l'existència.
  3. Vetllar per l'ús correcte i respectuós de les activitats de la cultura tradicional mantenint les arrels populars que li donen sentit.
  4. Tenir cura de protegir els elements i les infraestructures de la cultura tradicional i popular.
  5. Formalitzar el compromís, tant per part del Districte de les Corts com de les entitats, agrupacions, col·lectius i representacions de la cultura tradicional i popular de les Corts, de vetllar per l'aplicació d'aquest protocol i de fer-ne una avaluació i una revisió amb la periodicitat que es determini.
  6. Fomentar l'accessibilitat universal a les festes, tant de la seva difusió com de l'acte en si mateix. Cal partir del disseny per a tots i de la promoció de l'autonomia personal en la festa i el seu entorn. Hem de garantir la seguretat de les persones amb diversitat funcional.
  7. De manera extraordinària, la Comissió de seguiment del *Protocol festiu de les Corts* es reunirà si hi ha algun incompliment flagrant del *Protocol* o alguna altra disfunció.
  8. Davant d'una nova proposta per ser incorporada al *Protocol*, els promotors hauran de presentar un projecte a la Comissió de seguiment on s'argumenti adequadament la inclusió.
-

Bibliografia

- ALMIRALL, Josep. *Castells. Tocant el cel amb la mà*. Triangle Postals. Barcelona, 2011.
- AMADES, Joan. *Costumari Català*. Salvat i Edicions 62. Barcelona, 1982.
- ANGLÈS, Montse; PALOMAR, Salvador. *Petita guia de la Festa Major de Reus*. Carrutxa. Reus, 1991.
- CARBÓ, Amadeu. *El llibre dels gegants de la ciutat*. Ajuntament de Barcelona. Barcelona, 2011.
- CORDOMÍ, Xavier. *A pas de gegant. Guia il·lustrada dels gegants de Barcelona*. Edicions El Mèdol. Tarragona, 2001.
- CORDOMÍ, Xavier. *Altíssims SENYORS, nobles BÈSTIES. Imatgeria festiva de la Barcelona vella*. Edicions el Mèdol. Tarragona, 2001.
- DD.AA. *Caps. Nans, capgrossos i esparriots a Catalunya*. Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, 2000
- DD.AA. *Corpus, l'auca de la processó i un passeig per la història i per la festa*. Edicions El Mèdol. Tarragona, 1997.
- DD.AA. *El calendari festiu*, Tradicionari, vol. 5. Barcelona, 2006.
- DD.AA. *La cultura popular a l'inici del segle XXI*. Tradicionari, vol. 10. Barcelona, 2008.
- DD.AA. *Protocol festiu de la Ciutat de Barcelona*. Ajuntament de Barcelona. Barcelona, 2009. <http://www.ccgbcv.cat/protocols.php>
- DD.AA. *Protocol festiu de la Vila de Gràcia*. Ajuntament de Barcelona, Districte de Gràcia. Barcelona, 2011. <http://w3.bcn.cat/fitxers/gracia/protocolorigweb.355.pdf>
- DD.AA. *Protocol Festa Major Vilafranca del Penedès*. Ajuntament de Vilafranca del Penedès. Vilafranca del Penedès, 2006.
- DD.AA. *Protocol del folklore geganter de les diades del Corpus i de la Festa Major a la Ciutat de Solsona*. Ajuntament de Solsona. Solsona, 2008.
- DD.AA. *Protocol del seguici popular de la ciutat de Tarragona*. Quaderns de la Festa Major. Santa Tecla. Tarragona, 2000.
-

DD.AA. *Protocols de la Festa Major de Terrassa*. Ajuntament de Terrassa. Gaseta Oficial núm. 60, 1998.

DD. AA. *Quaderns de Cultura Popular*. Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Edicions Primera Plana, S.A. Barcelona, 2000.

SERÉS, Antoni. *El calendari català*. Fundació Jaume I. Barcelona, 2003.

SERÉS, Antoni. *Cambrils festiu*. Arola Edicions. Tarragona, 2009.

SERÉS, Antoni. "L'Abat Antoni", dins de la revista *Ambara*, núm. 1. Torredembarra, 1997.

SERÉS, Antoni. "El Tió de Nadal", dins de la revista *Olentzero*. Iruña, 2010.

SERÉS, Antoni. "La Flama del Canigó", dins de la revista *Cavall Fort*, núm 1221. Barcelona, 2013.

Webs d'interès

Ajuntament de Barcelona - Institut de Cultura
bcn.cat/culturapopular

Bestiari festiu i popular de Catalunya
www.bestiari.cat

Coordinadora de Colles de Geganters i Bestiari de Ciutat Vella de Barcelona
www.ccgbcv.cat

Coordinadora de Geganters de Barcelona
www.gegantsbcn.cat

Federació de Diables i Dimonis de Catalunya
www.diables.cat

Festes.org
www.festes.org

Blogs d'interès

Raons que rimen
www.vpamies.dites.cat

Textos en castellano

PRESENTACIÓN

Este documento es un articulado de convenciones festivas del Distrito de las Corts de Barcelona, creado con la voluntad de servir como herramienta de soporte y promoción de la cultura popular del barrio. Al mismo tiempo, quiere recordar a todas aquellas mujeres y hombres que han contribuido con su dedicación a hacer posible que hoy podamos mostrar la diversidad folklórica de la antigua villa al resto de la ciudad de Barcelona y también al resto del mundo.

En las páginas siguientes, el equipo de personas que hemos participado en esta labor pretendemos divulgar las buenas experiencias que se dan en el Distrito a partir del empuje con el que los vecinos festejan a lo largo del año una serie de actividades culturales, asociativas, gastronómicas, religiosas entre otras que os invitamos a compartir.

Con la intención de redactar el Protocolo festivo del Distrito de las Corts, el equipo de especialistas que ha trabajado en él ha tenido en cuenta especialmente otros dos escritos de la ciudad que, por sus estructuras y contenidos, han marcado las líneas maestras que se han seguido: el Protocolo festivo de la Ciudad de Barcelona (2012) y el Protocolo festivo de la Vila de Gracia (2011), al mismo tiempo que también ha sido indispensable tener presentes diversos protocolos festivos de ciudades como Solsona, Tarragona, Terrassa y Vilafranca del Penedès, entre otras.

El presente documento de les Corts, se ha creado a partir de un primer borrador de Antoni Serés y de una revisión con propuestas y redacciones realizadas por Ton Brengaret, Amadeu Carbó y Xavier Cordomí. También ha sido supervisado por las técnicas del Ayuntamiento de Barcelona Maribel Benito i Anna Mas y, a continuación, se ha facilitado el texto a les entidades del barrio para que se tengan en cuenta sus sugerencias. Finalmente, el documento fue aprobado por el Consell de Cultura, reunido el día 10 de abril de 2014.

JUSTIFICACIÓN

En el preámbulo del libro del Protocolo festivo de la Ciudad de Barcelona, la comisión redactora del documento recomendaba a todos los distritos de la ciudad la redacción de protocolos específicos para cada territorio. Éste es precisamente el caso de la presente compilación de las Corts, que tiene como objetivo fijar en el texto los actos del calendario festivo tradicional y los de nueva creación que se vayan consolidando en el futuro en los barrios.

Así pues, y siguiendo las sugerencias recibidas, la elaboración de este protocolo tampoco supondrá fosilizar los actos ni las ceremonias que se recogen, por lo cual la Comisión de Seguimiento del Distrito de las Corts, a la vez que lleva a cabo un control de la identidad cultural tradicional del antiguo término, prestando atención al su cumplimiento en todo momento, prevé la posibilidad de modificar, corregir o incluir nuevas propuestas en un marco de consenso y diálogo entre los agentes implicados en la celebración de las fiestas populares y tradicionales catalanas del distrito .

ESQUEMA DESCRIPTIVO DEL CALENDARIO TRADICIONAL FESTIVO DE LAS CORTS

Intentar ordenar y clasificar las fiestas del calendario festivo es una tarea abstracta. Sin embargo, la propuesta siguiente pretende enumerar de forma cronológica las festividades dentro de los ciclos del año, con el objetivo de ayudar a descubrir de forma visual las interacciones que hay entre ellas. Ahora bien, al observarlas se debe tener presente, como punto de partida, que las fiestas son todas regidas o bien por el sol o bien por la luna, verdaderos ejes motores de la actividad humana.

Por lo que respecta a la presentación del esquema festivo de las Corts, iniciamos la descripción a partir del ciclo de Navidad, que cabalga entre los meses de diciembre y enero, y continuamos correlativamente con las otras fiestas y ciclos festivos del calendario del resto del año, como si siguiéramos en el esquema el sentido de las agujas de un reloj.

CLAVES PARA LA INTERPRETACIÓN DEL DOCUMENTO

Las fiestas y celebraciones expuestas en este libro se agrupan en dos apartados: las Fiestas y celebraciones descritas (AD) i las Fiestas y celebraciones protocolizadas (AP). Por lo que respecta a las del primer grupo, están redactadas en el texto presente en forma de secuencias, siendo la composición de cada uno de los actos que las integran no regulable. Sin embargo, en lo que concierne al segundo grupo, cada uno de los actos de las fiestas necesita, de cara a la su realización, una protocolización del conjunto de las actividades que las integran para que se puedan desarrollar siguiendo un orden consensuado por parte de los agentes implicados.

CALENDARIO TRADICIONAL DE FIESTAS

Para explicar las fiestas del año, nada mejor que seguir como orden cronológico los meses del calendario, es decir, un día tras otro. Ahora bien, como ya se apunta en el esquema descriptivo del calendario tradicional festivo de las Corts, comenzamos la clasificación con el Ciclo de Navidad, celebrado entre los meses de diciembre y enero, para continuar con el resto de ciclos, fiestas y festividades, con la intención de divulgarlas, respetarlas y, si es necesario, intentar adaptarlas a los nuevos tiempos, pero teniendo presente un protocolo de actuaciones en que los criterios acordados con consenso por la comunidad del distrito estimulen el equilibrio entre la tradición y la regeneración de las fiestas.

CICLO DE NAVIDAD

Pesebre popular i Muestra de dioramas en el Real Monasterio de Santa María de Pedralbes

El pesebre es una representación popular del misterio de Navidad que tiene lugar en las casas y en otros lugares, como el monasterio de Pedralbes, donde precisamente la Asociación de Pesebristas de Cataluña presenta cada año un pesebre popular que se inaugura a mediados de diciembre y se desmonta para la festividad de la Candelaria, siguiendo la tradición. Durante todo el año, la misma asociación expone en el monasterio una destacada colección de dioramas que recogen diversas escenas de la vida de Jesús. ¡Toda una muestra de arte tradicional!

Pesebre de San Ramón Nonato

Desde los años 90, el Sr. Francesc Lucena y un equipo de colaboradores construyen un pesebre con materiales reciclables de más de 30 m2 que cada año cambia de distribución. Iluminado con bombillas, en él se puede encontrar el castillo de Herodes, el establo, ríos y fuentes con agua corriente, la anunciación del ángel a los pastores, los Reyes de Oriente, el nacimiento con la adoración de los pastores...

Tío de Navidad

Una ceremonia que crea ambiente de Navidad es hacer cagar el tío. El origen de la tradición proviene del culto antiguo a un objeto que ayudaba a hacer más soportables las noches de invierno. Este amuleto protector no era otra cosa que un trozo de madera seca a punto de ser quemado en la chimenea que, posiblemente, con sus siluetas, generaba comentarios familiares entrañables. De aquí que por los vuelos del día de Navidad la tradición de hacer cagar el tío se renueva cada año, no sólo en los hogares familiares sino también en calles céntricas, donde el ritual sigue el guión popular de acercarse con un bastón y, al compás de la canción, golpear el tío deseando levantar la manta que lo cubre y mirar qué sorpresa hay.

Encuentro de corales

En la iglesia del monasterio de Pedralbes tiene lugar el Encuentro de Corales de las Corts la tarde de un domingo previo a las fiestas de Navidad; en él, los conjuntos corales interpretan para la ocasión un variado repertorio musical que incluye piezas del cancionero popular y, también, de los grandes compositores. Cuando finalizan sus interpretaciones vocales, las corales interpretan una última pieza conjunta.

Ferías de Navidad

Dentro del calendario litúrgico, el Adviento es el periodo de preparación para la Navidad y es también el pistoletazo de salida de muchas ferias navideñas que tienen como objetivo comercializar algunos de los productos que transformaran ambiente cálido de los hogares. En el barrio de las Corts, durante los días previos a las fiestas, se celebra una Feria de Navidad, donde los visitantes pueden encontrar trabajos artesanales, adornos navideños y creaciones artísticas en paradas en la calle que complementan la rica oferta de los comercios de que dispone el barrio.

Concierto de Año Nuevo

*Donde hay música,
no puede haber maldad.*

Gracias a la buena música, encontramos en las Corts una manera de entrar con buen pie en el año nuevo que está a punto de comenzar. Porque, de forma sensible, los conciertos musicales nos ofrecen la posibilidad de un primer reencuentro comunitario dentro del calendario festivo para poder repartir entre los vecinos, en medio de las canciones del concierto, besos y abrazos para desear las mejores intenciones para todos en el Año Nuevo.

Carteros y pajes reales

Los días anteriores a la llegada de los Reyes de Oriente hay que hacer muy bien los deberes. ¡Eh, no os despistéis! Por eso, los niños y niñas del distrito se acercan a los carteros reales para hacerles llegar sus peticiones. El envío de los pedidos es importante y de aquí que, con esta voluntad, diversos ejes comerciales de las Corts faciliten a los pajes reales y a los niños del barrio que en plazas, calles y jardines urbanos se engalanan tarimas para que los mensajeros reales puedan recoger las cartas y escuchar a los niños.

Cabalgata

Con la voluntad de calentar motores, en las Corts existe la tradición de curiosear e ir a ver, la vigilia del día 5 de enero, la presentación de las carrozas reales que, en familia, los vecinos van a contemplar en el lugar del barrio donde son expuestas. Son bonitas y son muchos los que están ansiosos por verlas circular por las calles, con la presencia

de los queridos Melchor, Gaspar, Baltasar y toda una comitiva de pajes. Desde principios de los años setenta, los Reyes llegan puntuales en carrozas a las Corts. Son recibidos por las autoridades del Distrito en la plaza Comas a las 17 h. Después de diversos parlamentos, Sus Majestades suben a las carrozas reales para hacer una cabalgata por el barrio. ¡Eh!, y cuando acabe el recorrido... ¡para casa, a esperar los regalos de Oriente!

Reyes

*Els Reis de l'Orient
porten coses, porten coses.*

*Els Reis de l'Orient
porten coses a la gent.*

Es la fecha del ciclo de Navidad más soñada por los niños y, a la vez, también por un número importante de adultos, ¿verdad que sí? Ahora bien, si se desea que llegue el día de Reyes para jugar con los juguetes, la vigilia, el día 5, ¡aún lo es más! Porque, con la llegada de las cabalgatas reales, a los niños y niñas el corazón les late fuerte sólo de pensar en los Reyes y en los regalos. ¡Siempre que los paquetes no sean de carbón!

San Antonio

Considerado patrón de los animales de pie redondo, se le conoce de forma popular como el santo de los burros, de los asnos o del cerdo y, por eso, la imaginería lo representa con un cerdo a su lado. Es una fiesta que ha generado una diversidad de manifestaciones culturales alrededor de los Países Catalanes, como por ejemplo, els Tres Tombs en el Principado, els Foguerons en las Islas Baleares o les Santantònades en el País Valenciano.

CARNAVAL

*En carnavales,
Todo vale!*

La recuperación de las libertades democráticas y las obligaciones laborales han hecho variar el esquema tradicional de las fiestas del Carnaval, concentrando parte de los actos durante el fin de semana. Las fórmulas de celebración del Carnaval cambian en los diferentes puntos del país pero, en general, parten de una misma estructura festiva en que el Rey Carnestoltes se pasea por la calle, invita a bailar, a comer y a... muchas otras cosas. ¿Cuáles? ¡Alto!... (mejor dejarlo aquí). Sin embargo, la mala vida acaba pasando factura con la muerte del Rey por un cúmulo de excesos que provoca llantos escandalosos mientras se lee un testamento y se queman los restos reales en el entierro de la sardina.

Tortillas

Una comida popular que se ha convertido en habitual durante el periodo carnavalesco es el concurso de tortillas. Y es que siempre apetece

poder compartir en buena compañía una cena original que tiene como plato fuerte la degustación de tortillas. ¿Cuáles son los ingredientes? Fácil, ¿verdad? Huevo y... alguna cosa más que los maestros y las maestras de los fogones añaden con un punto de sal, una pizca de pimienta y alguna cosa más. ¡Ah, secreto de cocineros! Por lo que respecta a las propuestas, el jurado del concurso, coordinado por el Casal de Jóvenes de les Corts, tiene en consideración tres premios, que son los siguientes: a la tortilla más gustosa, a la más grande y a la más original.

Arribo

Recibir todo un personaje como el Rey Carnestoltes siempre anima grandes y pequeños. Agrada su presencia festiva, por eso el vecindario sale a la calle a recibirlo con todos los honores en el acto del "arribo" (llego). Es la primera actividad multitudinaria del Carnaval, que por unos días transformará los colores de la vida del barrio. Los disfraces, la animación, la música, una guerra de confeti y un espectáculo de fuego están garantizados.

Pregón

El discurso de Carnestoltes trae cola porque con sus palabras penetrantes las deja ir a diestra y siniestra. Los asistentes a la palabrería prestan atención porque el Rey hace algunas afirmaciones de padre y muy señor mío que hacen enrojecer a más de un político, comerciante o famoso. ¡Hay que escucharlo atentamente y no perderse nada, pues dice verdades como puños!

Desfile

Uno de los actos más participativos del año es el desfile del Carnaval, que tiene como particularidad un pasacalle vistoso por plazas y calles de las Corts. En el desfile participan mil y una comparsas, collas, grupos, carrozas..., que un jurado observa con atención para premiar la creatividad y la originalidad de los participantes. Después, tiene lugar la entrega de premios y, finalmente, la juerga se acaba con una chocolatada popular que hace chuparse los dedos a grandes y pequeños. Un aspecto singular es que en los años pares el desfile sale de la plaza Comas y se acaba en San Ramón y, en los años impares, sale de los jardines de Bacardí hasta llegar a Can Rosés.

Entierro de la sardina y espectáculo de fuego

Está claro que la gresca desbordante, al final, ¡tiene consecuencias graves en términos de salud! De aquí que, con el acto del Entierro de la Sardina, el efímero reinado del Rey Carnestoltes acaba con un incendiario Espectáculo de Fuego para entrar y dar paso, dentro del calendario festivo del año, al ciclo reflexivo y de abstinencias que es la Cuaresma. Toca portarse bien, la Vieja Cuaresma nos lo recordará. ¡Ah!, dentro del acto también se organiza una sardinada popular abierta a todo el mundo. Buenísima, ¡para mojar pan!

Corpus

El calendario litúrgico cristiano es muy complejo, ya que abarca todo el año y tiene diferentes ciclos, pero sólo el periodo que va de las fiestas de Carnaval a Corpus (es decir: Carnaval, Cuaresma, Semana Santa, las dos Pascuas y Corpus) es móvil en el calendario porque, en cada edición, la primera luna de la primavera condiciona las fechas de las celebraciones. De aquí que a menudo, al llegar a estas fechas, hacemos comentarios del tipo: 'Este año sí que cae temprano (o... tarde) Corpus!'

*Para Corpus,
fiesta y ginesta.*

El día de Corpus Christi (que en latín quiere decir el cuerpo de Cristo) se considera una de las tres fiestas religiosas más solemnes del calendario católico, juntamente con Navidad y la Pascua. La fiesta se celebra durante la estación de la primavera, precisamente cuando la naturaleza está llena de flores y de vida, de aquí que se hagan alfombras florales por las calles, que en las fuentes baile "l'ou com balla" y que se organice la procesión en que se saca la custodia del Santísimo, acompañada por un cortejo en el que podemos ver las autoridades eclesiásticas y las agrupaciones de las Corts.

"Ou com balla" en el Monasterio de Pedralbes

En el casco antiguo de Barcelona, en el siglo XVI ya se hacía bailar el huevo en el claustro de la catedral. Tiene como característica que está vacío en su interior y se coloca sobre el chorro de agua del surtidor de una fuente, donde va girando sin llegar a caer. ¿Magia? ¿Poesía? Quizás por todo esto y por algunas otras cosas más, en la actualidad son diversos los lugares de la ciudad de Barcelona donde por Corpus se pueden ver varios huevos que bailan en las fuentes. El claustro del monasterio de Pedralbes es un espacio acogedor para continuar con la tradición del "ou com balla".

"Ou com balla" en el Centro Cívico Can Deu

En la finca modernista de las Corts que había sido propiedad de la familia Can Deu y que en el año 1986 se convirtió en un centro cívico, se puede ver bailar el "ou com balla" en la fuente del patio del equipamiento cultural durante el Corpus que, para la ocasión, está rodeado de composiciones florales que ayudan a hacer vistosa esta acción festiva.

Alfombra de flores en la plaza de la Concordia

Uno de los actos centrales de la fiesta de Corpus es la procesión que, como es tradición, pasa por encima de esteras florales que diferentes personas y asociaciones han preparado con antelación. Las alfombras de flores suponen todo un simbolismo con el cual los humanos imitamos a la naturaleza, que en esta época del año se desborda de flores de todos los colores, siendo antiguamente la ginesta la más singular. Las esteras contribuyen a embellecer la calle y a crear un espacio

excepcionalmente perfumado, con obras de arte efímero expuestas en el suelo.

Procesión

Desde los orígenes de la procesión religiosa del Corpus, en el siglo XIV, la fiesta ha ido integrando una serie de elementos, a veces provenientes de cultos agrarios, que convenientemente cristianizados, han dado pie a uno de los espectáculos de calle más tradicionales. En las Corts, el domingo siguiente al jueves de Corpus y ante la parroquia de la Nuestra Señora del Remedio, hay la costumbre de confeccionar alfombras de flores en la plaza de la Concordia a partir de las 6 de la mañana. A las 12 h, en la iglesia tiene lugar la misa solemne, a las 13 h, la adoración de la Eucaristía y, finalmente, a las 18 h, la procesión.

CICLO DEL ÁRBOL Y LAS FLORES

Sant Jordi

*Sant Jordi arribat,
surt la cuca del forat.*

Sant Jordi fue labrador y, según una leyenda del siglo XIII, liberó a una princesa que un dragón mantenía retenida. La lucha fue feroz y acabó herido. Gracias a aquel hecho, la nobleza feudal lo vio como un héroe y fue escogido como patrón de caballeros. Ahora bien, los reconocimientos no acababan aquí, ya que a finales del siglo XIX fue proclamado patrón nacional de Cataluña.

Sant Jordi medieval en el barrio de San Ramón

En la avenida de San Ramón Nonato es tradición celebrar una fiesta medieval para la celebración del día de Sant Jordi, en la cual se rememoran los tiempos del santo patrón de Cataluña. Entre las actividades festivas de la jornada hay talleres dirigidos a los niños, espectáculos musicales, juegos y la aparición de dragones, así como otras sorpresas y fantasías de cariz histórico que tienen como espacio de actuación los alrededores de la parroquia de San Ramón.

Rosas y libros

El encanto de regalar la rosa y el libro en esta festividad parte de orígenes diferentes. En el siglo XVII, en el patio del palacio de la Generalitat de Cataluña había una feria de rosas frecuentada por los enamorados y de aquí nos viene la rosa del amor. En cambio, el aprecio por el libro es más reciente, pues nace en 1926, al acordar la conmemoración de la muerte de dos escritores, William Shakespeare y Miguel de Cervantes, que, casualmente, murieron el 23 de abril, como también sucedió posteriormente con Josep Pla. En cuanto a las Corts, a lo largo de la fiesta de Sant Jordi se hace visible el ambiente festivo en plazas, calles y los diversos ejes comerciales con la venta de rosas y libros.

*Juegos Florales
Violeta de plata,
Englantina de oro y
Flor natural.*

(nombre de los premios de los Juegos Florales)

Los Juegos Florales son certámenes literarios a los cuales, al principio, concurrían los trovadores y poetas en la Edad Media, primeramente en Tolosa y, más tarde, en Barcelona, hasta llegar a finales del siglo XV. Más adelante, el 1859, se volvieron a instaurar en la ciudad y se otorgaban premios a la mejor poesía de amor, patriótica y religiosa. La celebración de los Juegos Florales ha vivido altibajos en el transcurso de la historia, pero ha sembrado una semilla cultural que ha dado pie a infinidad de concursos en todo el país, como el que desde el año 1976 se convoca en las Corts.

CICLO DE LAS FIESTAS DEL FUEGO Y DEL AGUA

San Juan

*La noche de San Juan,
la más corta del año.*

Es la noche del solsticio de verano, celebrada en honor del sol y dedicada a san Juan. Es una verbena popular que se celebra alrededor de una hoguera, en la cual se quema todo lo que es viejo. Es una noche propicia para hacer sortilegios, rituales de agua, para adivinar el futuro... Se dice que saltar por encima de las brasas evita el dolor de huesos y que llevarse un tronco requemado de la hoguera protege el hogar durante todo el año. Dicen... Lo que sí queda claro es que en la verbena no pueden faltar la coca, el baile, el fuego, los petardos y la bebida fresca.

Hoguera

El fuego ha sido desde siempre símbolo de vida para la humanidad. Los antiguos pobladores ya lo veneraban a través de rituales y creencias. Y precisamente, una de estas tradiciones nos ha llegado adaptada hasta hoy. ¿Cuál? Pues la celebración del solsticio de verano que, transmitida de generación en generación, consiste, entre otras propuestas, en encender hogueras de forma comunitaria en plazas y calles la noche del 23 de junio, ¡la más corta del año! En cuanto a las Corts, varios portadores del barrio van a buscar la Llama del Canigó a la plaza de Sant Jaume, que servirá para encender el fuego e iniciar la fiesta de forma colectiva.

San Pedro

*Els focs de Sant Pere se salten pel darrere,
i els de Sant Joan se salten pel davant.*

Se le conoce de forma popular como el príncipe de los apóstoles, ya que fue uno de los hombres que más confianza inspiraban a Jesús.

En vida, el santo recibió el encargo de ser el primer papa de la Iglesia. Desde entonces, simbólicamente, la hagiografía lo representa con unas llaves que abren el cielo; por otro lado, se le conoce también como "pescador de hombres", porque antes de convertirse en apóstol se ganaba la vida en el mar como patrón de barca.

Foc y Rock

Con la llegada de la democracia en 1977, el calendario festivo modificó algunas tradiciones, siendo la verbena de San Pedro una de las que más se resintió. La proximidad a San Juan, la celebración del solsticio de verano, provocó que se dejara de celebrar en la mayoría de los municipios, a excepción de casos puntuales en que coincidía con la Fiesta Mayor. En cuanto a las Corts, desde el año 1999 se organiza el Foc y Rock, que es un correfocs y una tabalada de los grupos de percusión y fuegos del barrio por el casco antiguo, para después realizar conciertos en la plaza.

CICLO DE LAS FIESTAS MAYORES Y DEL DÍA NACIONAL

San Ramón

*Sant Ramon tapat
Segur aiguat*

También conocido con el apodo de santo "nonato". Este nombre le vino porque (a pesar de que pueda ser confundido) ¡fue sacado del cuerpo de su madre en vida! Está claro que, desgraciadamente, su madre no pudo sobrevivir al parto. El gremio de las comadronas lo tiene por buen patrón y existe una tradición según la cual las mujeres que están a punto de parir se encomiendan a él.

Fiesta Mayor de San Ramón

Desde hace poco, y alrededor de la parroquia dedicada al culto del santo situada en las Corts, los vecinos han ido recuperando la Fiesta Mayor, que durante los años 1990 a 1997 experimentó una notable crecida. Después de un paréntesis ha vuelto con fuerza y se pueden encontrar actividades de todo tipo: juegos infantiles, comidas populares, bailes y... un "chupinazo". Y es que por San Ramón, ¡el verano aún da coletazos!

Fiesta Nacional: 11 de Septiembre

*En el Fostar de las Moreras
no se entierra a ningún traidor,
incluso perdiendo nuestras banderas
será la urna del honor.
(Frederic Soler "Pitarra")*

El día 11 de septiembre del año 1714 Barcelona cayó ante las tropas de Felipe V durante la guerra de Sucesión, lo cual representó la pérdida de las libertades de Cataluña. En la actualidad, cada 11 de

septiembre se celebra la Fiesta Nacional de Cataluña en todo el país en recuerdo de aquella derrota, reivindicando la recuperación de las libertades perdidas hace 300 años y con la voluntad de poder construir una nueva sociedad más justa y democrática. En la actualidad, en el distrito de las Corts, en la vigilia de la Fiesta Nacional se hace un acto institucional ante la sede del Ayuntamiento que incluye entrega de flores, parlamentos y cantos patrióticos.

La Merced

*De los cautivos Madre y Patrona,
Ya que del Cielo habéis bajado:
Princesa de Barcelona
Proteged vuestra ciudad
(Mossèn Jacint Verdaguer)*

La leyenda explica que la Virgen María bajó del cielo con unos cuantos ángeles y fue a visitar al rey Jaime para intentar fundar una orden de monjes caballeros con la voluntad de redimir los cristianos que eran capturados por los sarracenos. A raíz de la conversación, fundaron la orden de la Merced, y parece que no había tiempo que perder y mucho trabajo por hacer! Se explica que una vez terminadas las obras de la basilica de Barcelona, volvió a venir tres veces más para supervisar los acabados de la iglesia.

Fiesta Mayor del barrio de la Merced

En los días cercanos al 24 de septiembre, el barrio de la Merced de las Corts celebra su particular Fiesta Mayor que, a su vez, coincide con la Fiesta Mayor de la ciudad de Barcelona. Hay todo tipo de actividades, como por ejemplo: juegos, concursos, cenas populares, cine a la fresca, concursos gastronómicos, meriendas infantiles y otros entretenimientos que ayudan a fomentar la convivencia vecinal.

Fiesta Mayor de las Corts

*Alegría, que es Fiesta Mayor.
Alegría, abramos la bota del rincón.
(La Trinca)*

El segundo fin de semana del mes de octubre, muchas poblaciones dedican fiestas a Nuestra Señora del Remedio en las que encontramos ofrendas en su honor. Una de las costumbres populares que destaca alrededor de esta advocación es la de poner una cinta de seda encima del cuerpo de señoras en estado de buena esperanza, ya que dicen que ayuda a ponerse de parto. En cuanto a la adscripción de la Fiesta Mayor de las Corts a la festividad de la Nuestra Señora del Remedio, fue promovida por uno de los primeros rectores de la parroquia, Pere Pla, que la rigió entre los años 1847 y 1851. A fecha de hoy, la Comisión de Fiesta Mayor de las Corts está constituida por:

Comisión de Fiestas Jardines de las Infantas, A.V. Tres Jardines, A.V. El Rincón de las Corts, A.V. Las Corts Sur, Comisión de Fiestas de la plaza Concordia, Comisión de Fiestas plaza Rosés, La Espiga de las Corts, Espejo de Pedralbes, Colonia Castells, Peña Azulgrana las Corts, A.V. Camp Nou, A.V. Sant Ramon, Plataforma Infantil y Juvenil de las Corts.

Cortejo

Si hay una estructura que defina el apartado patrimonial de las celebraciones populares, ésta es el cortejo festivo, que en fechas señaladas como la Fiesta Mayor, se hace visible en paseos por plazas y calles del distrito. En las Corts, los elementos de imaginaria popular que lo integran son los gigantes, el dragón y el "cavallot".

Pregón

Una vez todas las bestias están plantadas en la plaza Comas, el pregonero o pregonera, acompañado de las autoridades, lee el pregón desde el balcón de la sede del Distrito. La tradición es que el pregonero sea una persona arraigada al Distrito. Cuando se acaba el pregón, el regidor da por iniciada la Fiesta Mayor y empiezan los bailes protocolarios de las bestias invitadas.

Correfoc unitario

La Fiesta Mayor se inicia con el correfoc unitario, que es un espectáculo nocturno que empieza antes de las 9 de la noche con la lectura de los "versots", un elemento típico de la festividad popular, y que acaba con un correfoc en plazas y calles de las Corts. El punto de inicio es la plaza Comas y, desde allí, pandillas de diablos, tabalers y bestiaro de fuego saltan y bailan conjuntamente bajo el fuego. En la fiesta participan todas las collas de fuegos y percusión del barrio, el Guardián de las Corts –el dragón del Distrito– y los grupos invitados.

Castellers

El domingo de la Fiesta Mayor se organiza, a las 12 del mediodía, la mañana castellera en la plaza castellera del barrio. En el encuentro participan tres pandillas, siguiendo para la ocasión el reglamento asociativo, según el cual se determina la posición de las collas participantes en la plaza y el orden de actuación por sorteo; cada colla dispone de tres rondas para construir los castillos y los pilares.

Ballada de sardanas

La sardana es el baile popular tradicional catalán de la Fiesta Mayor. Se celebra el sábado por la mañana en la Plaza Comas. La estructura del acto sardanista del Distrito de las Corts vela para potenciar las sardanas con cobsa y las actuaciones de las collas.

Puntaires

Una de las actividades tradicionales relacionada con los oficios antiguos y que, desde el año 1997, forma parte de la programación de la Fiesta Mayor es el encuentro de puntaires, que ya desde buena mañana del sábado reúne a pie de plaza grupos de personas que tejen piezas delicadas con la técnica manual del encaje o de los bolillos. Un trabajo puramente artesanal y de gran precisión que, como identidad cultural, en Cataluña tiene una destacada tradición asociativa.

Castillo de fuegos artificiales

Es muy habitual en todos los pueblos acabar la Fiesta Mayor con un espectacular castillo de fuegos artificiales. En las Corts pasa exactamente el mismo que en muchos otros municipios del país, en los cuales no puede faltar la acción de elevar la vista al cielo contemplando composiciones rítmicas de cohetes y pensando, quizás, en las últimas jornadas vividas o bien... ¡en las que tienen que pasar antes de que vuelva una nueva Fiesta Mayor! En los últimos años, el castillo de fuegos va precedido del correfoc, a cargo de los Machos cabrios de Can Rosés, en el entorno de la plaza Can Rosés.

Pastel de Fiesta Mayor

La gastronomía tiene una importancia capital dentro del esquema ritual de la fiesta. ¡Siempre hay hambre! Y, en lo que se refiere a la Fiesta Mayor de las Corts, nos encontramos con que conviven de forma equilibrada las comidas familiares en casa con las comidas populares en la plaza. Hay momentos de encuentro para todos los paladares y en el terreno de la repostería ha arraigado la degustación del tradicional pastel de Fiesta Mayor, que el colectivo de pasteleros del Distrito elabora de forma dulce. ¡Son una delicia! Una variación del conocido sacher.

Bandas

La música es un componente esencial de las fiestas. En el terreno musical, en las Corts hay una intensa tradición coral e instrumental que viene de lejos. Las bandas de música y las corales son parte activa del programa de la fiesta. De hecho, no hay día que, en algún momento u otro del programa, no estén presentes, ya sea en espacios culturales

cerrados o abiertos, al aire libre. Y es que está muy claro: ¡la música hace la fiesta!

Todos los Santos

*Entre Todos los Santos y Navidad,
Es invierno de verdad.*

Todas las culturas a lo largo de la historia han dedicado atención al culto a los difuntos. El día de Todos los Santos conserva componentes de la tradición precristiana en recuerdo de los antepasados. La visita al cementerio, la renovación de las flores de las tumbas, las cenas de castañada o los platos de temporada nos acercan por unos momentos a la memoria de los difuntos. Ahora bien, en el ámbito de la fiesta, en las Corts, como personalidad cultural, hay la tradición de organizar la Noche de las Almas.

Noche de las Almas

Tabalada

En el Casal de Jóvenes de las Corts, a las 9 de la noche, la colla de Diablos Los Machos Cabrios de Can Rosés, los Diablos de las Corts y La República del Averno invitan a formar parte del desfile de la tabalada, que consiste a dar un paseo nocturno con antorchas al sonido profundo y misterioso de los tambores por las calles del Distrito, con destino a la plaza de la Concordia... ¿o quizás es otro destino? Las almas de la noche imponen su ley.

Espectáculo de fuego

En la oscuridad de la noche y bajo el frío invernal, los tambores marcan el ritmo del barrio, ya que todos los grupos de diablos del Distrito de las Corts lo han conquistado. Todo está a punto para iniciar un espectáculo de fuego en el que los grupos de diablos explican la historia de las almas infernales. Una última tabalada final acaba el acto y anima a ir al Casal de Jóvenes, donde las almas han conquistado todo el espacio, que se convierte en un paisaje aterrador, sólo destinado a los más valientes. Para concluir el acto, se hace una cena popular de entidades en el cual no faltan las castañas, los panellets, el vino rancio y, quizás..., algún alma más.

Text in english

PRESENTATION

This document contains a comprehensive list of articles on the festive conventions of the District of Les Corts in Barcelona, intended to become a support and promotion tool for the popular culture of the neighbourhood. It also intends to pay tribute to all those women and men who, thanks to their dedication, have contributed to show the traditional patrimony diversity of this ancient village to the rest of the city of Barcelona, and also to the rest of the world.

In the following pages, the team of people involved would like to spread the good experiences lived in the District thanks to the neighbours' drive applied when celebrating cultural, associative, gastronomic, and religious activities, among others, along the year, and we would like to invite you join us.

The team of specialists drafting the festive Protocol of the District of les Corts have also taken into account two other texts of the city which, due to their structure and contents, have marked the lines to follow: City of Barcelona Festive Protocol (2012) and Vila de Gràcia Festive Protocol (2011); it has also been necessary to consider some other festive protocols of cities like Solsona, Tarragona, Terrassa and Vilafranca del Penedès, among others.

The present document has been created from a first draft by Antoni Serés, and also from a reviewed version, with suggestions and drafts written by Ton Brengaret, Amadeu Carbó and Xavier Cordoní. It has also been supervised by Barcelona City Council technical cultural advisors Maribel Benito and Anna Mas. After that, the text has been passed on to the different associations in the neighbourhood, to make sure their suggestions will be listened to. Finally, the document was passed by the Culture Council, meeting on 10 April 2014.

JUSTIFICATION

In the foreword to the Festive Protocol of the City of Barcelona book, the drafting commission of the document recommended all the city districts to create specific protocols for each neighbourhood. This is the case of the present compilation of les Corts. Its aim is to state the traditional festival calendar celebrations, as well as the new ones which might consolidate in the different neighbours in the future.

Therefore, according to the suggestions received, this protocol doesn't mean to fossilize the events nor the ceremonies described; that's why

the Follow-up Commission of the District of les Corts foresees the possibility of modifying, correcting or including new proposals through dialogue and agreement of the parts involved in the celebration of the popular and traditional Catalan festivals of the district. At the same time, control of the traditional cultural identity of the ancient term will be ensured.

DESCRIPTIVE SCHEME OF LES CORTS TRADITIONAL FESTIVALS CALENDAR

Trying to sort and classify the festival calendar celebrations is an abstract task. However, this document has the intention to list the festivals inside the cycles of the year chronologically, offering a visual layout of the interactions given among them. We must take into account that all these festivals are governed either by the sun or by the moon, the real engines for human activity.

As far as the presentation of the descriptive scheme of les Corts Traditional Festival calendar is concerned, this description starts with the Christmas cycle, covering the months of December and January, and goes on sequentially with the rest of celebrations and festive cycles of the calendar along the rest of the year, following the scheme clockwise.

KEY TO THE DOCUMENT INTERPRETATION

The festivals and celebrations shown in this book are divided into two sections: Festivals and Celebrations described (AD) and Festivals and Celebrations under a protocol (AP). The ones in the first group are sequenced, and the composition of every event that integrates them is not regulated. However, the ones in the second group need a protocol in order to celebrate every event which integrates them following an order agreed by the agents involved.

FESTIVAL TRADITIONAL CALENDAR

The best way to explain the festivals along the year is chronologically month after month, that is to say, day after day. However, as it is said in the descriptive scheme of les Corts Traditional Festival calendar, the classification begins with the Christmas Cycle, celebrated between December and January, to continue with the rest of cycles, festivals and festivities; it has the intention to spread, respect and, if necessary, try to adapt them to the new times, always considering an action protocol

gathering the district's community agreed criteria which will stimulate balance between tradition and the renewal of these festivities.

CHRISTMAS CYCLE

Popular Nativity scene and Dioramas exhibition at Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes

The Nativity scene is a popular representation of the mystery of Christmas that takes place in the homes as well as in other places, such as the monastery of Pedralbes. It is there where the Associació de Pessebristes de Catalunya exhibits a popular Nativity scene every year, beginning around mid December and finishing for the festivity of la Candelera (beginning of February), according to the tradition. The same association exhibits a remarkable collection of dioramas showing different scenes of the life of Jesus in the monastery along the year. A complete sample of traditional art!

San Ramón Nonato's Nativity scene

Mr. Francesc Lucena and a team of collaborators have built a Nativity scene with recyclable materials measuring over 30 m2 since the 90s, and it shows a different layout every year. It's lit through light bulbs; there you can see Herod's castle, the stable, rivers and running water fountains, the angel's annunciation to the shepherds, the Three Wise Men, the crib and the shepherds' adoration...

Tió de Nadal

Making the tió defecate is a ceremony which helps feel the Spirit of Christmas. The origin of this tradition comes from of the ancient worship to an object that helped people bear the winter nights. This protective charm was nothing but a dry log ready to be burned in the fireplace whose shapes possibly generated familiar comments. Hence, around Christmas Day, this tradition involving the tió is renewed every year, not only in the homes, but also in main streets; this ritual follows the popular script: one beats the tió with a stick while singing a song, impatient to raise the blanket which covers it and see which surprise is hidden underneath.

Choral reunion

Les Corts Choral reunion takes place in the church of the monastery of Pedralbes on the Sunday afternoon previous to Christmas; the choirs interpret a varied musical repertoire including pieces from the Catalan popular songbook, as well as from the great composers. When they finish their performances, the choirs interpret a last piece together.

Christmas fairs

In the liturgical calendar, Advent is the period of preparation for Christmas, and is also the kick-off for a lot of Christmas fairs trying to commercialise some of the products which will change the homes

warm atmosphere. A Christmas fair is held in les Corts during the days previous to Christmas; visitors can find crafts, Christmas decorations and artistic creations in street stalls, which complement the wide offer in the area shops.

New Year Concert

Where there is music,
There can't be mischief.

We find a nice way to get off to a good start with the new year which is about to begin thanks to good music in les Corts. Musical concerts offer us the possibility of a first community reunion in the festival calendar which provides us with the opportunity to kiss and hug our neighbours to wish them the best for the New Year, while the songs from the concert play.

Postmen and Royal Pages

On the day before the arrival of The Three Wise Men, it is necessary to do your homework properly. Hey, don't let your attention wander for a moment! That's why the boys and girls of the district approach the Royal Postmen to give them their requests. Sending the requests is important, hence the fact that many commercial areas in les Corts help the Royal Pages and the children in the neighbourhood decorate stands in squares, streets and gardens where the Royal Postmen can collect the children's letters and listen to them.

The Three Wise Men Parade

Just to warm up, in les Corts, there's the tradition for families to snoop around and see the exhibited royal floats on the day before 5 January. They are beautiful, and many people are looking forward to seeing them circulate around the streets, and seeing their beloved Melchior, Gaspar, Balthazar and all their pages. Since the early seventies, the Wise Men have arrived in les Corts on their floats punctually. They are welcomed by the District authorities in Plaça de les Comes at 5 p.m. After some speeches, Their Majesties get on their royal floats to go on a promenade around the neighbourhood. Hey! When the promenade finishes ... go home and wait for the presents!

Epiphany

Els reis de l'Orient
Porten coses, porten coses.
Els reis de l'Orient
Porten coses a la gent.

It is the most dreamt date by children and many grownups, isn't it? But, if the Three Wise Men is the most awaited date to play with the toys, the day before, 5 January, is even more anxiously awaited! When

the Royal Promenades arrive, the children's hearts beat hard as they think about the Wise Men and the gifts. Unless the presents are coal!

Sant Antoni

Considered to be patron saint of single-toed animals, he is popularly known as the patron saint of donkeys and pigs; that's why he's represented having a pig next to him by popular imagery. This festival has originated different cultural manifestations around the Catalan Countries, for instance els Tres Tombs in the Principality, els Foguerons on the Balearic Islands or les Santonades in València.

CARNIVAL

Al carnaval,
Tot s'hi val!

The restoration of democratic freedoms, as well as work duties, have changed the traditional scheme of Carnival celebrations, concentrating some of the events during the weekend. Carnival is celebrated differently around the country, although its origin has the same festive structure: King Carnestoltes walks around the streets inviting people to dance, to eat and to... many other things. Which ones? Stop! ... (We'd better leave it there). However, bad habits end up with the King's death, which makes people cry loudly while a testament is read and the royal remains are burnt at the burial of the sardine .

Omelettes

A popular meal that has become usual at carnival time is the omelette competition. It is always nice to share an original omelette dinner with friends. Which are the ingredients? Easy, isn't it? Egg and ... some ingredients which master chefs add with a pinch of salt, a pinch of pepper and something else. The chef's secret! The competition jury, coordinated by Casal de Joves de les Corts, gives three awards: to the tastiest omelette, to the biggest omelette, and to the most original omelette.

Arribo

Welcoming someone like King Carnestoltes always cheers up kids and grownups. Everybody likes his festive presence, that's why everyone welcomes him in the streets as a king deserves at the arribo (I'm coming). It is the first Carnival mass event, which will change the neighbourhood's colours for some days. The costumes, the cheerful atmosphere, the music, a confetti battle and fireworks are guaranteed.

Opening Speech

Carnestoltes's speech always has consequences, because his sharp words leave no stone unturned. Those attending must pay attention to

his speech, as the King makes loud strong statements, which make more than one politician, trader or celebrity blush with shame. You must listen carefully and not miss a thing, as he says some broad truths!

Parade

The Carnival parade is one of the biggest mass events of the year; it's a striking colourful parade around squares and streets in les Corts. A thousand and one clubs, gangs, groups, floats take part in the parade while a jury observes carefully to reward the participants' creativity and the originality. Afterwards, there's the award ceremony and the party finishes with everyone drinking finger-licking good hot chocolate. Something peculiar: in even-numbered years the parade starts in Plaça Comas and finishes at Sant Ramon, and in odd-numbered years it starts at Bacardi gardens and goes up to Can Rosés.

Burial of the sardine and fireworks

Obviously, so much party has serious consequences for your health! Consequently, the ephemeral king Carnastoltes's rule ends up with spectacular Fireworks and the Burial of the Sardine, to give way to the time for reflexion and abstinence, inside the festive calendar of the year, represented by Lent. You must behave, Vella Quaresma will remind you of it. Oh! A popular barbecue of sardines is organised in this celebration. Everybody is welcome. Delicious, finger-lickin' good!

Corpus Christi's day

The Christian liturgical calendar is really complex, as it covers the whole year and has different cycles. However, only the period from Carnival to Corpus Christy (Carnival, Lent, Easter, Whitsun and Corpus Christi) are movable inside the calendar, as the first full moon of spring marks the dates for these celebrations every year. That's why, around these dates, we might say: 'This year Whitsun is early (or ... late)':

Per Corpus,
festa i ginesta .

Corpus Christi's Day (Christ's body in Latin) is considered one of the three most solemn religious festivals in the Catholic calendar, together with Christmas and Easter. The festival is celebrated during spring, just when the nature is full of flowers and life; this is why street flower carpets are made, 'l'ou com balla' (an egg dancing on a jet), and a procession of the Blessed Sacrament, accompanied by the ecclesiastical authorities and the associations of les Corts.

"Ou com balla" in Monestir de Pedralbes

In the 16th century, the egg already danced in the cathedral cloister in the historical centre of Barcelona. The egg is empty and is placed on a jet of water, where it keeps turning around never falling down.

Magic? Poetry? Perhaps for all this and for some other reasons, today many dancing eggs can be seen in different places at Corpus Christi. The cloister of Monestir de Pedralbes is a nice place to continue with the tradition of 'ou com balla'.

'Ou com balla' in Centre Cívic Can Deu

The 'ou com balla' can be seen dancing on the fountain jet in the patio of the modernist building in les Corts, which once belonged to Can Deu family. This building became a civic centre in 1986. During Corpus Christi, this cultural facility is decorated with flower compositions, which make this festival really colourful.

Flower Carpet in Plaça de la Concòrdia

One of the central events of Corpus Christi festival is the procession, which traditionally goes on flower mats previously prepared by different people and associations. Flower carpets are a symbol for the humans to imitate nature, full of flowers in this time of the year; in the past, broom was the most representative flower. The carpets contribute to make the streets beautiful and exceptionally scented with works of ephemeral art exhibited on the floor.

Procession

Since Corpus Christi religious procession started in 14th century, the festival has added some elements, sometimes related to agricultural cults, which have originated one of the most traditional street shows, once Christianised. Flower carpets are made in les Corts, in Plaça de la Concòrdia, in front of the church of Santa Maria del Remei, on the Sunday after Corpus Christi's Thursday, since 6 a.m. A mass is celebrated in the church at 12 p.m., the Eucharistic Adoration at 1 p.m., and finally, the procession at 6 p.m.

CYCLE OF THE TREE AND THE FLOWERS

Sant Jordi

Sant Jordi arribat,
surt la cuca del forat.

Sant Jordi was a farmer, according to a 13th century legend. He released a princess from a dragon which kept her prisoner. It was a fierce fight and ended up in wounds. Thanks to that, the feudal nobility considered him a hero and was chosen as knights' patron saint. However, this was not his only award, as he was named patron saint of Catalunya in the late 19th century.

Medieval Sant Jordi in the neighbourhood of Sant Ramon

There's the tradition to celebrate a medieval party on Sant Jordi's day

in Sant Ramon Nonat Avenue to recall the time of Catalunya's patron saint. There are workshops for children, music shows, games and the participation of dragons and other fantastic historic characters around Sant Ramon church.

Roses and books

This lovely tradition to give a rose and a book has different origins. In the 17th century, there was a rose fair in one of the patios in Palau de la Generalitat which lovers used to visit, being the origin for the rose of love. However, the love for books is more recent; it began in 1926, with the agreement to commemorate the deaths of both William Shakespeare and Miguel de Cervantes, who coincidentally died on the same day, 23rd April, on the same date as Josep Pla years later. During the festival of Sant Jordi, the sale of roses and books gives the streets, squares and commercial areas of les Corts a festive atmosphere.

Floral Games

Silver Violet,
Golden Eglantine and
Natural Flower.
(Name of the Floral Game awards)

The Floral Games are literary contests that recognised the best troubadours and poets in the Middle Ages- firstly in Toulouse, later in Barcelona- until the end of the 15th century. Further on, in 1859, they were set up in the city and awarded the best love, patriotic and religious poetry. The celebration of the Floral Games has had ups and downs along history, but it has sowed a cultural seed that has led to thousands of contests around the country, like the one celebrated in les Corts since 1976.

CYCLE OF FIRE AND WATER FESTIVALS

Sant Joan

Saint John's Eve,
The shortest night of the year.

Midsummer's Night is celebrated to honour the sun, and is devoted to Saint John. It consists of a revetlla celebrated around a bonfire to burn any old stuff. It is a good night to cast spells, to do water rituals, to foresee the future... They say that jumping over the hot coal prevents bone pains, and taking away a burnt log from the bonfire protects the home along the year. They say... One thing is clear: coca, dancing, fire, firecrackers and cool drinks can't be missing in a revetlla.

Bonfire

Fire has always been a symbol of life for humanity. Ancient settlers

already worshipped it through rituals and beliefs. One of those traditions has come down to us today. Which one? The celebration of the summer solstice, transmitted from one generation to the next; it consists of lighting bonfires in squares and streets on 23 June in the evening, the shortest night of the year! Several bearers from the neighbourhood of les Corts go to Plaça Sant Jaume and fetch la Flama del Canigó, which will be used to light the bonfires and start the party all together.

Sant Pere

Els focs de Sant Pere se salten pel darrere,
i els de Sant Joan se salten pel davant.

Known as the Prince of the Apostles, as he was one Jesus's most trusted men. The saint was commissioned to be the first Pope of the Catholic Church. Since then, hagiography has symbolically represented him with some keys which open the sky; on the other hand, he is also known as a 'fisherman of men' because, before becoming an apostle, he made a living as boat captain..

Foc i Rock (Fire and rock)

With the arrival of democracy in 1977, the festivals calendar modified some traditions, being Saint Peter's revetlla one of the most affected. Due to its vicinity to Sant Joan- Midsummer's Night festival- it stopped being celebrated in most municipalities, except for the cases in which it was the town's annual festival. Les Corts has been organising the Foc i Rock festival since 1999, consisting of a correfocs and a tabalada performed by groups of drums around the neighbourhood historical centre, to finish with concerts in the square.

CYCLE OF ANNUAL FESTIVALS AND NATIONAL DAY

Sant Ramon

Sant Ramon tapat
Segur aigüat

Also known under the nickname of 'unborn' saint. He got this name because he was taken out of his mother while she was alive! (despite the confusion this might lead to). Unfortunately, his mother could not survive the delivery. The Midwives guild considers him a good patron saint, and there is a tradition according to which the women who are about to give birth entrust him.

Sant Ramon's Annual Festival

The neighbours have been recently recovering their annual festival celebrating it around the saint's church in les Corts. It grew considerably

between 1990 and 1997. After a break, it has started to be celebrated again, and all kinds of activities are programmed: children games, popular meals, dancing and ... a 'chupinazo'. The thing is that by Sant Ramon, summer is still here!

National Day: 11 September

Al fossar de les Moreres
no s'hi enterra cap traïdor;
fins perdent nostres banderes
serà l'urna de l'honor.
(Frederic Soler "Pitarra")

On 11 September 1714, Barcelona fell to Felipe V's troops during the war of Succession, meaning the loss of the freedoms of Catalonia. Today, the National Day of Catalonia is celebrated around the country in memory of that defeat every 11 September, claiming for the restoration of the freedoms lost 300 years ago, willing to be able to build a more fair and democratic new society. Nowadays, on the day before the National Day, an institutional ceremony is held in front of the Town Hall in the district of les Corts, including flower giving, speeches and patriotic songs.

La Mercè

Dels captius Mare i Patrona,
puix del Cel ens heu baixat:
Princesa de Barcelona,
protegiu vostra ciutat.
(Mossèn Jacint Verdaguer)

The legend tells that Virgin Mary came down from Heaven with a few angels and visited king Jaume with the intention to find a sacred order of knight monks in her name to redeem the Christians captured by the Sarracens. As a result of the conversation, they founded the Order of Mercy, and it seems there was not time to waste and lots of work to do! It is said that once the works of the 'basilica la Mercè' were finished in Barcelona, she came back three more times to supervise the finishing of the church.

La Mercè neighbourhood Annual Festival

The neighbourhood of la Mercè in les Corts celebrates its Annual Festival around 24 September, coinciding with the Annual Festival of Barcelona. All kinds of activities are programmed, such as: games, contests, popular dinners, open-air cinema, culinary competitions, snacks for children as well as other entertainments to encourage coexistence in the neighbourhood.

Les Corts Annual Festival

Alegría, que es Fiesta Mayor.
Alegría, abramos la bota del rincón.
(La Trinca)

On the second weekend of October, a lot of municipalities hold festivals in the name of Mare de Déu del Remei, in which offerings are made to her. Placing a silk strip on the body of expectant mothers is one of the most remarkable traditions around this dedication, since it's said that it helps give birth. The appointment of Mare de Déu del Remei as patroness to the Annual Festival of les Corts was promoted by one of the first rectors of the parish, Pere Pla, who ruled it between 1847 and 1851. Today, les Corts Annual Festival is formed by Jardí de les Infantes Festival Committee, Tres Jardins Neighbourhood Association, El Racó de les Corts Neighbourhood Association, les Corts Sud Neighbourhood Association, Plaça Concordia Festival Committee, Plaça Rosés Festival Committee, Espiga de les Corts, Mirall de Pedralbes, Colònia Castells, Penya Blaugrana les Corts, Camp Nou Neighbourhood Association, Sant Ramon Neighbourhood Association, Plataforma Infantil i Jovenil de les Corts.

Festive Parade

The Festive Parade is the element which best represents the popular celebration heritage; on such important dates as the Annual Festival, it is seen when it goes around the squares and the streets of the neighbourhood. These popular imagery elements in les Corts are the giants, the dragon and the 'cavallot' (horse).

Opening Speech

Once all the beasts are situated in Plaça Comas, the speaker reads the speech from the balcony in the Town Hall surrounded by the authorities. According to the tradition, the speaker must be someone related to the district. When the speech finishes, the councillor declares the Annual Festival inaugurated, and the guest beasts start their traditional dances.

Correfoc

The Annual Festival starts with the correfoc, a night show beginning before 9 p.m. by reading the 'versots', a typical element of this popular celebration, and it finishes with a correfoc in squares and streets of les Corts. It starts in plaça Comas with groups of devils, tabalers (drummers) and fire beasts jumping and dancing together under the fire. All the colles de foc (groups of fire) and drummers from the neighbourhood, the Guardian of les Corts –the dragon of the District– and guest groups take part in the celebration.

Castellers

A 'casteller' morning is celebrated in the plaça castellera in the neighbourhood at noon on the Sunday of the Festival. Three groups take part in the event respecting the rules that govern the association, which determines the position of the groups involved in the square; there is also a draw to decide the order of performance. Each group has three rounds to build the castles and the pillars.

Sardanes Dancing

Sardana is the traditional Catalan dance of the Festival. It takes place on Saturday morning in Plaça Comas. The structure of this event in the District of les Corts is meant to enhance sardanes with 'coblà' as well as 'colles' performances.

Puntaires

The puntaires meeting is one of the traditional activities related to ancient jobs, which has been part of the Annual Festival programme since 1997. Groups of people making delicate handmade lace pieces gather in the square since early in the morning on Saturday. A genuine high precision craftwork, which has a remarkable cultural association tradition.

Fireworks

It is very common to finish Festivals with a spectacular fireworks show in all the villages and towns. In les Corts, it happens exactly the same as in many other municipalities around the country: you can't help raising your eyes and look at the sky to see the rocket rhythmical compositions and think about the past days lived or perhaps... about the days to go before the next Annual Festival! In recent years, the castle of fires goes after the correfoc by the els Bocs de Can Rosés around plaça Can Rosés.

Annual Festival cake

Gastronomy is very important inside the ritual scheme of the Festival. Everyone is hungry! During the Festival, family meals at home are combined with popular street meals in the square. There are chances to suit all tastes; confectionery has an outstanding role, and eating the traditional Festival cake, sweetly elaborated by the District confectioners, has become a must. It's delicious! It's a variation of the well-known sacher cake.

Bands

Music is an essential component for festivals. Les Corts has had an intense choral and instrumental tradition for long time. Music bands and choirs are active part of the festival programme. Actually, it is

present in the programme every day, at one time or another, either at open or close cultural spaces or in the open air. Something is clear: where there is music, there is party!

All Saints

De Tots Sants enllà,
agafa la manta i no la deixis anar.

All cultures along history have paid attention to the cult of the dead. The day of All Saints keeps components from pre-Christian tradition to recall our ancestors. Visits to the cemetery, flower renewal on the graves, castanyada dinner parties, or season dishes momentarily help us remember the deceased. However, in les Corts there is the tradition to celebrate the Night of the Souls.

The Night of the Souls

Tabalada

The Devils' colla known as Els Bocs de Can Rosés, the Devils from les Corts and República de l'Avern invite everyone to take part in the

tabalada parade at Casal de Joves de les Corts at 9 p.m; this parade consists of a night walk to the deep and mysterious sound of the drums around the District, while holding torches, which ends in plaça Concordia... Or could it be another destination? The souls of the night impose their law.

Firework show

In the darkness of the night and in the wintry cold, the drums mark the rhythm of the neighbourhood, now that all the groups of devils in the District of les Corts have conquered it. Everything is ready to start a show of fire in which the groups of devils tell the story of the souls from Hell. A final tabalada finishes the event and encourages the attendants to go to Casal de Joves de les Corts, where the souls have conquered the whole place, and which has turned into a dreadful landscape only suitable for the bravest. A popular dinner of associations is celebrated to finish the event: chestnuts, panellets, sweet wine and, perhaps ...,some other soul.

**Ajuntament
de Barcelona**